

Bakalářská práce

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Teologická fakulta

Bakalářská práce

VYBRANÁ TVORBA KLÁRY SMOLÍKOVÉ VE VOLNOČASOVÉ VÝCHOVĚ KE
ČTENÁŘSTVÍ

Autor práce: Nikola Krulová
Vedoucí práce: doc. PhDr. Helena Zbudilová, Ph. D.
Studijní program: Pedagogika volného času

2024

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci na téma tvorba Kláry Smolíkové jsem vypracovala samostatně a pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Datum:

Podpis studenta:

Poděkování

Děkuji vedoucí mé bakalářské práce PhDr. Heleně Zbudilové, Ph.D. za trpělivost, cenné rady, připomínky a metodické vedení práce. Mé poděkování patří také vychovatelce Nicol Sekyrové ze Základní školy Nové v Českých Budějovicích za možnost realizaci praktické části.

Obsah

1. Životopis	6
2. Literární tvorba Kláry Smolíkové	9
3. Oblíbený literární žánr autorky a jeho specifika	13
4. Rozbor vybraných děl	14
4.1. Vynálezce Alva	15
4.2. Na hradě Bradě	15
4.3. Děda kamnář a toulavý Pecivál	16
4.4. Knihožrouti	17
4.5. Medvídek Lup a jeho kamarádi	18
4.6. Viktorka a vesmírná dobrodružství	18
5. Nominace a získaná ocenění autorky	19
6. Cílová skupina – mladší školní věk	20
7. Vybrané metody práce s textem	22
7.1. Hra v roli	22
7.2. Hovory o četbě	22
7.3. Zpřeházené věty	23
7.4. Výtvarná činnost	23
7.5. Myšlenková mapa	24
7.6. Zpětná vazba	24
8. PRAKTICKÁ ČÁST	26
8.1. Charakteristika zařízení	26
8.2. První setkání s tvorbou Kláry Smolíkové	26
8.3. Druhé setkání s tvorbou Kláry Smolíkové	27
8.4. Třetí setkání s tvorbou Kláry Smolíkové	29
8.5. Průběh čtenářských setkání ve školní družině	30
ZÁVĚR	34
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	37
SEZNAM PŘÍLOH	41
ŘEŠENÍ PRACOVNÍCH LISTŮ	53
UKÁZKY VYPLNĚNÝCH PRACOVNÍCH LISTŮ A AKTIVIT	54
Abstrakt	57
Abstract	58

Úvod

Moje bakalářská práce má název *Vybraná tvorba Kláry Smolíkové ve volnočasové výchově ke čtenářství*. Hlavním cílem je představit tvorbu pro děti a mládež spisovatelky, scénáristky komiksových příběhů, publicistky a lektorky Kláry Smolíkové a využití vybraných děl ve volnočasové výchově ke čtenářství.

Tvorbu Kláry Smolíkové jsem zvolila pro její poutavé a nenáročné příběhy a zajímavé ilustrace, které čtenáře dokáží vtáhnout do děje. Její tvorba mně samotné pomohla při prohloubení vztahu ke komiksovým titulům, které jsem dříve nevyhledávala.

Bakalářská práce je rozdělena na dvě části, teoretickou a praktickou. Teoretická část je zaměřena na životopis a literární tvorbu Kláry Smolíkové. V dalších částech jsou zachycena ocenění autorky, která za svůj život získala. Popisují také preferovaný literární žánr autorky a jeho specifika. V posledních částech je uveden rozbor vybraných literárních děl, vývojová specifika vybrané cílové skupiny dětí, metody zvolené pro konkrétní práci s textem.

V praktické části jsem popsala přípravu, realizaci a vyhotovení tří lekcí, které nesou název „*Setkání s tvorbou Kláry Smolíkové*“. Zaměřila jsem se na vytvoření sady metodických a pracovních listů, které vychází z vybraných děl, přesněji z knih *Medvídek Lup a jeho kamarádi (2008,2017)*, *Na hradě Bradě (2015)*, *Viktorka a vesmírná dobrodružství (2014)*, *Děda kamnář a toulavý Pecivál (2020)*, *Knihožrouti (2016)* a *Vynálezce Alva (2014)*. Hlavními cíli lekcí byli rozvoj čtenářské dovednosti, prohloubení vztahu ke knihám, zlepšení čtení s porozuměním, trénování paměti, rozvoj kreativity a spolupráce. Je zde popsáno zařízení, ve kterém jsem setkání realizovala, zhodnocení celého projektu a reflexe.

Ověření čtenářských lekcí proběhlo ve školní družině ZŠ Nové v Českých Budějovicích, ve které jsem byla na jedné z praxí absolvovaných v rámci studia. Setkání jsem zrealizovala ve dnech 24.1.2024, 29.1.2024 a 31.1.2024. Lekcí se zúčastnilo pokaždé šest stejných dětí ve věku 6-11 let.

Poslední část mé práce obsahují přílohy, ve kterých se nachází pracovní listy, pracovní listy vyplněné dětmi a fotografie výrobků.

1. Životopis

Klára Smolíková je spisovatelka, scénáristka, lektorka a autorka výstav a komiksů.¹

Narodila se 8. března 1974 v Praze. Studovala na Gymnáziu Jana Keplera, poté se věnovala studiu na Filosofické fakultě UK, a to na katedrách estetiky a teorie kultury. Od doby studií začala publikovat články a spolupracovat na učebních textech. Pro menší publikum přispívala do časopisů *Pastelka*, *Sluníčko*, *Mateřidouška* a *Čtyřlístek*.²

První publikované texty jsou vázány na spolupráci s Honzou Smolíkem, autorčíným prvním manželem. Svými ilustracemi doplňoval pohádky, komiksy či zábavně vzdělávací články. Klára Smolíková se nevěnovala pouze knihám, ale také se podílela na tvorbě řady učebnic a pracovních listů.³ V letech 2000-2010 vyučovala studenty střední školy v Táboře knihkupectví a knihovnictví. Poté tři roky pracovala ve zdejším Husitském muzeu, kde připravovala dětskou komiksovou linku nové expozice Husité.⁴

V roce 2013 spolupracovala na třebíčské expozici *Cesty časem* a zároveň vedla semináře týkající se mediální výchovy na Pedagogické fakultě UK, kde působila v letech 2006-2014.⁵ Po přestěhování z Tábora do Prahy pracovala v Národním muzeu a působila zde jako vedoucí oddělení vzdělávání a kulturních aktivit. Dodnes s muzei spolupracuje jako externista, vymýšlí dětské výstavy, koncepce expozic či naučných stezek, píše scénáře vzdělávacích portálů a filmů.⁶

Pro Národní pedagogické muzeum připravila od ledna 2020 do června 2021 výstavu *Komenský v komiksu* s knihou *S Komenských do komiksu: Únikovka s Amosem*.⁷ Se synem Tobiášem, který je hebraistou a kapelníkem klezmerové kapely neboli světské židovské hudby, napsala knihu o židovské historii *Cha cha chá, zasmál se Mordechaj*.⁸ Spolupracovali také na naučných stezkách pro Českou Kamenici a Klokoty.⁹

¹ *Krajské listy* [online]. 29.07.2023. [cit. 17.11.2023]. Dostupné z: <https://www.krajskelisty.cz/>.

² SMOLÍKOVÁ, K. *Kdo je Klára* [online].2023. [cit.17.11.2023]. Dostupné z: <http://klarasmolikova.cz/kdo-je-klara-smolikova>.

³ Tamtéž.

⁴ *Roš* [online]. 28.11.2020. [cit.17.11.2023]. Dostupné z: <https://klarasmolikova.cz/clanek/zacalo-klezmerem>.

⁵ Tamtéž.

⁶ SMOLÍKOVÁ, K. *Kdo je Klára* [online].2023. [cit.17.11.2023]. Dostupné z: <http://klarasmolikova.cz/kdo-je-klara-smolikova>.

⁷ SMOLÍKOVÁ, K. *S Komenským do komiksu: Únikovka s Amosem*, Praha, Portál, 2020. ISBN 978-80-262-1656-8.

⁸ SMOLÍKOVÁ, K., SMOLÍK, J. *Cha cha chá, zasmál se Mordechaj*, Praha, Argo, 2020. ISBN 978-80-257-3205-2.

⁹ SMOLÍKOVÁ, Klára. *Kdo je Klára* [online].2023. [cit.17.11.2023]. Dostupné z: <http://klarasmolikova.cz/kdo-je-klara-smolikova>.

Autorka věnuje čas přípravám besed pro děti ve školách a knihovnách. Pořádá semináře pro učitele, knihovníky i veřejnost. Již osmým rokem přispívá svou tvorbou knihovnám do odborného měsíčníku s názvem *Čtenář*.¹⁰ Mezi její nejznámější publikace o podpoře čtenářství patří *Jak se vyznat v knihách*¹¹, *Mluvíme v bublinách*¹², *Fantastické psaní*¹³, *Zakousněte se do knihy*¹⁴ a *Vstupte do literárního doupěte*¹⁵. (spoluautor posledně zmíněného titulu je Jiří W. Procházka).

Tvorba Kláry Smolíkové je převážně určena dětem. Prvními čtenáři jejích knih byli syn Tobiáš a dcera Jorika. Až dospívání vlastních dětí ji vedlo ke psaní děl pro starší obecenstvo.¹⁶ Mezi taková díla řadíme například *H.U.S.*¹⁷ a *COM.ensky*.¹⁸

Z autorčiny tvorby stojí také za zmínku detektivní žánr, na kterém spolupracovala s Jiřím W. Procházkou.¹⁹ Společně vydali příběh z muzea nazvaný *Mrtvá šelma*.²⁰ Pod názvem *Tajná dvojka* najdeme další detektivní dílo z jejich společné tvorby tentokrát určené mladšímu publiku. Jedná se o knižní sérii, ve které zločiny vyšetřuje dvojice kamarádů Artur a Bára společně se psem Šerlokem.²¹

Autorka napsala dvě knihy *Knihožrouti*²² a *Dubánek a tajný vzkaz*²³, které byly vydány v rámci knihovnického projektu Knížka pro prvňáčka. Na tyto knihy později navázala dalšími příběhy.²⁴ Pro starší děti vydala díla *Spolkla mě knihovna*²⁵ a *Pozor, v knihovně je kocour!*²⁶ Výše zmíněné tituly obsahují zajímavosti o vývoji knih v historii a celostránkové komiksy představující významné knihovny.

¹⁰ Tamtéž.

¹¹ SMOLÍKOVÁ, K. *Jak se vyznat v knihách*. Libčice nad Vltavou, Pasparta, 2023. ISBN 978-80-88429-63-0.

¹² SMOLÍKOVÁ, K. *Mluvíme v bublinách*. Pardubice, Plivníci, 2022. ISBN 978-80-11-01941-9.

¹³ SMOLÍKOVÁ, K. *Fantastické psaní*. Praha, Portál, 2021. ISBN 978-80-262-1847-0.

¹⁴ SMOLÍKOVÁ, K. *Zakousněte se do knihy*, Praha, Portál, 2017. ISBN 978-80-262-1261-4.

¹⁵ SMOLÍKOVÁ, K. *Vstupte do literárního doupěte*, Libčice nad Vltavou, Pasparta, 2018. ISBN 978-80-88290-12-4.

¹⁶ SMOLÍKOVÁ, K. *Kdo je Klára* [online].2023. [cit.17.11.2023]. Dostupné z: <http://klarasmolikova.cz/kdo-je-klara-smolikova>.

¹⁷ SMOLÍKOVÁ, K. *H.U.S.*, Praha, Kalich, 2022. ISBN 978-80-7017-218-6.

¹⁸ SMOLÍKOVÁ, K. *COM.ensky*, Praha, Kalich, 2022. ISBN 978-80-7017-303-9.

¹⁹ SMOLÍKOVÁ, K. *Kdo je Klára* [online].2023. [cit.17.11.2023]. Dostupné z: <http://klarasmolikova.cz/kdo-je-klara-smolikova>.

²⁰ SMOLÍKOVÁ, K. PROCHÁZKY, J.W., *Mrtvá šelma*, Praha, Plus, 2015. ISBN 978-80-259-0382-7.

²¹ SMOLÍKOVÁ, K. *Tajná dvojka*, Praha, Fragment, 2016. ISBN 978-80-253-2993-1.

²² SMOLÍKOVÁ, K. *Knihožrouti*, Praha, Triton, 2017. ISBN 978-80-7387-998-3.

²³ SMOLÍKOVÁ, K. *Dubánek a tajný vzkaz*, Praha, Triton, 2022. ISBN 978-80-7684-002-7.

²⁴ SMOLÍKOVÁ, K. *Kdo je Klára* [online].2023. [cit.17.11.2023]. Dostupné z: <http://klarasmolikova.cz/kdo-je-klara-smolikova>.

²⁵ SMOLÍKOVÁ, K. *Spolkla mě knihovna*, Praha, Fragment, 2017. ISBN 978-80-253-3314-3.

²⁶ SMOLÍKOVÁ, K. *Pozor, v knihovně je kocour*, Praha, Fragment, 2017. ISBN 978-80-204-4910-8.

Klára Smolíková je iniciátorkou a editorkou komiksové revue *Bublifuk*, která vycházela od roku 2015 do roku 2018. Zmíněná revue v osmi sešitech představuje deset původních komiksů od českých tvůrců včetně Jiřího W. Procházky.²⁷

V roce 2016 autorka zvítězila na základě 31 hlasů v anketě Fantastická osobnost roku 2016 v kategorii zahraniční osobnost.²⁸ Za popularizaci komiksu a komiksové tvorby byla v roce 2023 oceněna za přínos světu fantastiky na festivalu Comic-conu Junior.²⁹

Klára Smolíková píše recenze pro audio knižního průvodce magazínu Naposlech.cz. Každý rok zasedá v porotě ceny Audiokniha roku.³⁰ Je spoluautorkou knihy *Nečtu! Poslouchám: Průvodce báječným světem audioknih*.³¹

V roce 2019 publikovala fantasy příběh pro děti s názvem *Začarovaný Hvozd: Příběhy dětí z Končiny*³², v roce 2023 sci-fi příběh pro děti *Vesmírná zásilkovna*.³³ Několikrát byla nominována na ocenění Zlatá stuha a dvakrát tuto cenu získala, v roce 2015 za knihu *Viktorka a vesmírná dobrodružství*³⁴ a v roce 2021 za knihu *S Komenským do komiksu: Únikovka s Amosem*.³⁵ Její knihy byly oceněné v rámci projektu Suk-Čtème všichni. Pravidelně se objevují v reprezentativním katalogu Nejlepší knihy dětem.³⁶ Nejnovějšími publikovanými počiny jsou příběh s fotografiemi určený dětskému publiku *Dubánek a noční bouře*³⁷ a publikace k mediální výchově pro učitele nazvána *Skočte do informační džungle*.³⁸ Na jaře roku 2024 plánuje vydat knihu *Dalila a výtah bez dveří*³⁹, kterou by měla ilustrovat Kateřina Illnerová.⁴⁰

²⁷ SMOLÍKOVÁ, K. *Kdo je Klára* [online].2023. [cit.17.11.2023]. Dostupné z: <http://klarasmolikova.cz/kdo-je-klara-smolikova>.

²⁸ *Fandom.sk* [online]. 31.01.2017. [cit.2023-11-18]. Dostupné z: <https://www.fandom.sk/>.

²⁹ SMOLÍKOVÁ, K. *Kdo je Klára* [online].2023. [cit.17.11.2023]. Dostupné z: <http://klarasmolikova.cz/kdo-je-klara-smolikova>

³⁰ Audiokniha roku 2022: [online]. 02.04.2016. [cit.2023-11-18]. Dostupné z: <https://www.audiokniharoku.cz/porota/>.

³¹ VAVREČKA, L, SMOLÍKOVÁ, K. *Nečtu! Poslouchám: Průvodce báječným světem audioknih*, Praha, Universum, 2022.

³² SMOLÍKOVÁ, K. *Začarovaný Hvozd: Příběhy dětí z Končiny*, Praha, Pikola, 2019. ISBN 978-80-7617-847-2.

³³ SMOLÍKOVÁ, K. *Vesmírná zásilkovna*, Praha, Pikola, 2023. ISBN 978-80-242-8835-2.

³⁴ SMOLÍKOVÁ K. *Viktorka a vesmírná dobrodružství*, Praha, Portál, 2014. ISBN 978-80-262-0695-8.

³⁵ SMOLÍKOVÁ, K. *S Komenským do komiksu: Únikovka s Amosem*, Praha, Portál, 2020. ISBN 978-80-262-1656-8.

³⁶ SMOLÍKOVÁ, K. *Kdo je Klára* [online].2023. [cit.17.11.2023]. Dostupné z: <http://klarasmolikova.cz/kdo-je-klara-smolikova>.

³⁷ SMOLÍKOVÁ, K. *Dubánek a noční bouře*, Pardubice, Plivníci, 2023. ISBN 978-80-11-03525-9.

³⁸ SMOLÍKOVÁ, K. *Skočte do informační džungle*, Libčice nad Vltavou, Pasparta, 2023. ISBN 978-80-88429-98-2.

³⁹ SMOLÍKOVÁ, K. *Dalila a výtah bez dveří*, Praha, Pikola, 2024. ISBN 978-80-242-9675-3.

⁴⁰ SMOLÍKOVÁ, K. *Kdo je Klára* [online].2023. [cit.17.11.2023]. Dostupné z: <http://klarasmolikova.cz/kdo-je-klara-smolikova>.

2. Literární tvorba Kláry Smolíkové

Autorka se zabývá převážně tvorbou, která je zaměřena primárně na děti a mládež. V této oblasti se nejvíce věnuje komiksům, komiksovým a obrazovým knihám, dobrodružnému žánru, sci-fi, fantasy a titulům pro děti, které jsou určeny pro rozvoj slovní zásoby. Dále píše pro děti staršího školního věku a dospělé čtenáře. Do roku 2023 vydala 55 autorských publikací. Z celkového počtu autorčiných publikací je 33 knih zacíleno na mladší čtenáře, 13 publikací je určeno pro vzdělávání, 7 knižních titulů napsala autorka pro dospívající čtenáře a 2 knihy jsou určené pro dospělé čtenáře. Celkem čtyři knižní tituly jsou k dispozici ve formě audioknih.

Proza pro děti

Tvorbou pro děti se autorka zabývá od roku 2004. K letošnímu roku tato kategorie činí celkem 33 knižních titulů.

Historické příběhy s fantasy prvky a rozšiřujícími komiksy

- *Husité (2012)*⁴¹
- *Jak se staví město (2014)*⁴²
- *Husův dům (2015)*⁴³
- *Spolkla mě knihovna (2017)*⁴⁴
- *Pozor, v knihovně je kocour! (2020)*⁴⁵
- *S Komenských do komiksu: Únikovka s Amosem (2020)*⁴⁶

Sci-fi s rozšiřujícími komiksy

- *Vynálezce Alva (2014)*⁴⁷
- *Vynálezce Alva 2 (2017)*⁴⁸
- *Vynálezce Alva 3 (2020)*⁴⁹

⁴¹ SMOLÍKOVÁ, K. *Husité*. Praha, Albatros, 2012. ISBN 978-80-00-02947-4.

⁴² SMOLÍKOVÁ, K. *Jak se staví město*. Praha, Albatros, 2014. ISBN 978-80-00-03627-4.

⁴³ SMOLÍKOVÁ, K. *Husův dům*. Praha: Albatros, 2015. ISBN 978-8000-03926-8.

⁴⁴ SMOLÍKOVÁ, K. *Spolkla mě knihovna: od hliněných destiček k tištěné knize*. Praha, Fragment, 2017. ISBN 978-80-253-3314-3.

⁴⁵ SMOLÍKOVÁ, K. *Pozor, v knihovně je kocour! od knihy na velkomoravském opasku ke knihovnám na každém rohu*. Praha: Mladá fronta, 2019. ISBN 978-80-204-4910-8.

⁴⁶ SMOLÍKOVÁ, K. *S Komenským do komiksu: Únikovka s Amosem*. Praha: Portál, 2020. ISBN 978-80-262-1656-8.

⁴⁷ SMOLÍKOVÁ, K. *Vynálezce Alva*. Česká televize v Edice ČT, 2014. ISBN 978-80-7404-134-1.

⁴⁸ SMOLÍKOVÁ, K. *Vynálezce Alva 2*. Praha: Česká televize v Edici ČT, 2017. ISBN 978-80-7404-215-7.

⁴⁹ SMOLÍKOVÁ, K. *Vynálezce Alva 3*. Praha: Česká televize v Edice ČT, 2020. ISBN 978-80-7404-337-6.

Komiksy

- *Medvídek Lup a jeho kamarádi (2008,2017)*⁵⁰
- *Viktorka a vesmírná dobrodružství (2014)*⁵¹
- *Na hradě Bradě (2015)*⁵²
- *Morčata v akci (2022)*⁵³

Dobrodružná próza

- *Chyťte Bycha (2004)*⁵⁴
- *Ve škole straší (2006)*⁵⁵
- *Senzační reportáže Elvíry Pobrkané (2008)*⁵⁶
- *Knihožrouti (2016)*⁵⁷
- *Knihožrouti: Kam zmizela školní knihovna? (2017)*⁵⁸
- *Dům ztracených příběhů (2018)*⁵⁹
- *Knihožrouti: Tajný čtenářský spolek (2019)*⁶⁰
- *Knihožrouti: Kdo se zakouzl do knih? (2020)*⁶¹
- *Dubánek a tajný vzkaz (2022)*⁶²
- *Dubánek ve světě lidí (2022)*⁶³ – audiozáznam – čte J. Zadražil
- *Dubánek a noční bouře (2023)*⁶⁴

Pohádky

- *Králík málem králem (2016)*⁶⁵
- *Děda kamnář a toulavý Pecivál (2020)*⁶⁶

⁵⁰ SMOLÍKOVÁ, K., SMOLÍK, J. *Medvídek Lup a jeho kamarádi*. 1. vydání, Praha, Mladá fronta, 2008. 2. vydání. Tamtéž, 2017. ISBN 978-80-204-1806-7.

⁵¹ SMOLÍKOVÁ, K., *Viktorka a vesmírná dobrodružství*. Praha, Portál, 2014. ISBN 978-80-262-0695-8.

⁵² SMOLÍKOVÁ, K., *Na hradě Bradě*, Praha, Albatros, 2015. ISBN 978-80-00-03838-4.

⁵³ SMOLÍKOVÁ, K., *Morčata v akci*, Praha, Crew s.r.o., 2022. ISBN 978-80-7679-253-1.

⁵⁴ SMOLÍKOVÁ, K., *Chyťte Bycha*, Praha, Portál, 2004. ISBN 80-7178-866-X.

⁵⁵ SMOLÍKOVÁ, K., *Ve škole straší*, Praha, Portál, 2006. ISBN 80-7367-134-4.

⁵⁶ SMOLÍKOVÁ, K., *Senzační reportáže Elvíry Pobrkané*, Praha, Mladá fronta, 2008. ISBN 978-80-204-1839-5.

⁵⁷ SMOLÍKOVÁ, K., *Knihožrouti*, Praha, Kroměříž, Triton, 2016. ISBN 978-80-7387-998-3.

⁵⁸ SMOLÍKOVÁ, K., *Knihožrouti: Kam zmizela školní knihovna?*, Praha, Triton, 2017. ISBN 978-80-7553-329-6.

⁵⁹ SMOLÍKOVÁ, K., *Dům ztracených příběhů*, Opava, Modrý slon s.r.o., 2018. ISBN 978-80-7605-034-1.

⁶⁰ SMOLÍKOVÁ, K., *Knihožrouti: Tajný čtenářský spolek*, Praha, Triton, 2019. ISBN 978-80-7553-602-0.

⁶¹ SMOLÍKOVÁ, K., *Knihožrouti: Kdo se zakouzl do knihy?*, Praha, Triton, 2020. ISBN 978-80-7553-750-8.

⁶² SMOLÍKOVÁ, K., *Dubánek a tajný vzkaz*, Praha, Triton, 2022. ISBN 978-80-7684-002-7.

⁶³ SMOLÍKOVÁ, K., *Dubánek ve světě lidí*, Praha, Triton, 2022. ISBN 978-80-7684-119-2.

⁶⁴ SMOLÍKOVÁ, K., *Dubánek a noční bouře*, Pardubice, Plivníci, 2023. ISBN 978-80-11-03525-9.

⁶⁵ SMOLÍKOVÁ, K., *Králík málem králem*, Praha, Fragment, 2016. ISBN 978-80-253-2886-6.

⁶⁶ SMOLÍKOVÁ, K., *Děda kamnář a toulavý Pecivál*, Jinačovice, Banador s.r.o., 2020. ISBN 978-80-270-8203-2.

- *Devět malých zahradníků: Rok ve školní zahradě (2021)*⁶⁷

Obrazové knihy

- *Horác a Pedro v zemi Bójů (2005)*⁶⁸
- *Řemesla (2013)*⁶⁹

Sci-fi, fantasy

- *Začarovaný Hvozd: Příběh dětí z Končiny (2019)*⁷⁰ – audiozáznam – čte J. Maxián
- *Vesmírná zásilkovna (2023)*⁷¹

Dětské knihy pro rozvoj slovní zásoby

- *Čertice Dorka (2016)*⁷²
- *Kvidovy přeslechy (2020)*⁷³

Próza pro dospívající

Tvorbě pro dospívající čtenáře se autorka věnuje od roku 2015. Do konce roku 2023 vytvořila 7 knižních děl v této kategorii.

Detektivky

- *Zločin mezi dinosaury (2016)*⁷⁴ – audiozáznam – čte A. Elsnerová, Nohýnek, J. Dvořák
- *Poprask v divadle kouzel (2017)*⁷⁵
- *Zbloudilá střela (2017)*⁷⁶
- *Případ ztraceného koně (2018)*⁷⁷

⁶⁷ SMOLÍKOVÁ, K. *Devět malých zahradníků: Rok ve školní zahradě*, Praha, Mladá fronta, 2021. ISBN 978-80-204-5656-0.

⁶⁸ SMOLÍKOVÁ, K. *Horác a Pedro v zemi Bójů*, Praha, Albatros, 2005. ISBN 80-00-01567-6.

⁶⁹ SMOLÍKOVÁ, K. *Řemesla*, Praha, Albatros, 2013. ISBN 978-80-00-03311-2.

⁷⁰ SMOLÍKOVÁ, K. *Začarovaný Hvozd: Příběh dětí z Končiny*, Praha, Euromedia Group, 2019. ISBN 978-80-7617-847-2.

⁷¹ SMOLÍKOVÁ, K. *Vesmírná zásilkovna*, Praha, Euromedia Group, 2023. ISBN 978-80-242-8835-2.

⁷² SMOLÍKOVÁ, K. *Čertice Dorka*, Praha, Pasparta, 2016. ISBN 978-80-88163-27-5.

⁷³ SMOLÍKOVÁ, K. *Kvidovy přeslechy*, Praha, Euromedia Group, 2020. ISBN 978-80-242-6581-0.

⁷⁴ SMOLÍKOVÁ, K. PROCHÁZKA, W. J., *Tajná dvojka A+B: Zločin mezi dinosaury*, Praha, Fragment, 2016. ISBN 978-80-253-2993-1.

⁷⁵ SMOLÍKOVÁ, K. PROCHÁZKA, W. J., *Tajná dvojka A+B: Poprask v divadle kouzel*, Praha, Fragment, 2017. ISBN 978-80-253-3126-2.

⁷⁶ SMOLÍKOVÁ, K. PROCHÁZKA, W. J., *Tajná dvojka A+B: Zbloudilá střela*, Praha, Fragment, 2017. ISBN 978-80-253-5213-7.

⁷⁷ SMOLÍKOVÁ, K. PROCHÁZKA, W. J., *Tajná dvojka: Případ ztraceného koně*, Praha, Portál, 2018. ISBN 978-80-262-1403-8.

Příběhy v historických kulisách s fantasy prvky a rozšiřujícími komiksy

- *Cha cha chá, zasmál se Mordechaj (2020)*⁷⁸

Romány pro mládež

- *H.U.S. (2015)*⁷⁹
- *COM.ensky (2021)*⁸⁰

Přehled tvorby pro dospělé

Klára Smolíková od roku 2015 publikuje knihy i pro dospělé. Pro tuto věkovou kategorii evidujeme prozatím nejméně obsáhlou tvorbu.

Detektivka

- *Mrtvá šelma (2015)*⁸¹ – audiozáznam – čte Otakar Brousek ml., Jiří Klem, Jitka Ježková

Průvodce audioknihami

- *Nečtu! Poslouchám (2020)*⁸²

Přehled populárně-naučných/vzdělávacích publikací

Tato tvorba je převážně určena pro mladší věkovou kategorii

- *Šimonovy pracovní listy 11 (2004, 2010, 2012, 2016)*⁸³
- *Hračky a masky z papíru (2005)*⁸⁴
- *Šimonovy pracovní listy 12 (2006, 2013)*⁸⁵
- *Ovladač je můj aneb Jak na média (2006)*⁸⁶
- *Lidé a zvířata (2008)*⁸⁷
- *Dobrou chuť (2009)*⁸⁸
- *Samá voda (2009)*⁸⁹

⁷⁸ SMOLÍKOVÁ, K. *Cha cha chá, zasmál se Mordechaj*, Praha, Argo, 2020. ISBN 978-80-257-3205-2.

⁷⁹ SMOLÍKOVÁ, K. *H.U.S.*, Praha, Kalich, 2015. ISBN 978-80-7017-218-6.

⁸⁰ SMOLÍKOVÁ, K. *COM.ensky: kratičká zpráva o covidovém nakažení*, Praha, Kalich, 2021. ISBN 978-80-7017-303-9.

⁸¹ SMOLÍKOVÁ, K. *Mrtvá šelma*, Praha, Plus, 2015. ISBN 978-80-259-0382-7.

⁸² SMOLÍKOVÁ, K. *Nečtu! Poslouchám*, Praha, Universum, 2020. ISBN 978-80-242-8126-1.

⁸³ SMOLÍKOVÁ, K. *Šimonovy pracovní listy 11*, Praha, Portál, 2004,

2. vydání. Tamtéž, 2010., 3. vydání. Tamtéž, 2012., 4. vydání. Tamtéž, 2016. ISBN 978-80-262-1083-2.

⁸⁴ SMOLÍKOVÁ, K. *Hračky a masky z papíru*, Praha, Portál, 2005, ISBN 80-7178-959-3.

⁸⁵ SMOLÍKOVÁ, K. *Šimonovy pracovní listy 12*, Praha, Portál, 2006,

2. vydání. Tamtéž, 2013. ISBN 978-80-262-0574-6.

⁸⁶ SMOLÍKOVÁ, K. *Ovladač je můj aneb Jak na média*, Praha, Albatros, 2006. ISBN 80-00-01865-9.

⁸⁷ SMOLÍKOVÁ, K. *Lidé a zvířata*, Votice, Ochrana fauny, 2008.

⁸⁸ SMOLÍKOVÁ, K. *Dobrou chuť*, Votice, Ochrana fauny, 2009.

⁸⁹ SMOLÍKOVÁ, K. *Samá voda*, Votice, Ochrana fauny, 2009.

- *Zakousněte se do knihy (2017)*⁹⁰
- *Vstupte do literárního doupěte (2018)*⁹¹
- *Fantastické psaní (2021)*⁹²
- *Mluvíme v bublinách (2022)*⁹³
- *Jak se vyznat v knihách (2023)*⁹⁴
- *Skočte do informační džungle (2023)*⁹⁵

3. Oblíbený literární žánr autorky a jeho specifika

Klára Smolíková se věnuje z větší části tvorbě pro děti. Z počátku přispívala do časopisů *Pastelka*, *Shuničko*, *Mateřidouška* a *Čtyřlístek* svými pohádkami, jazykovými hádankami a komiksy. Od roku 2004 začala psát knihy pro mladší čtenáře. Autorčina tvorba je z žánrového pohledu různorodá, neboť zahrnuje komiksy, dobrodružnou prózu, pohádky, obrazové knihy, sci-fi a fantasy, dětské knihy pro rozvoj slovní zásoby, příběhy v historických kulisách s fantasy prvky a rozšiřujícími komiksy, sci-fi s rozšiřujícími komiksy. Nejhojněji pěstovaným žánrem autorky jsou komiksové tituly a tituly s komiksovými ilustracemi. Doposud vydala čtyři komiksy, a to *Medvídek Lup a jeho kamarádi*, *Viktorka a vesmírná dobrodružství*, *Na hradě Bradě* a *Morčata v akci*. Mezi tituly s komiksovými ilustracemi patří *Husité*, *Jak se staví město*, *Vynálezce Alva 1,2,3*, *Husův dům*, *Spolkla mě knihovna*, *S Komenským do komiksu: Únikovka s Amosem* a *Pozor, v knihovně je kocour!*⁹⁶

Oblíbeným literárním žánrem autorky je komiks, jedná se o žánr, který líčí děj pomocí kreseb, které jsou doplněné textem. Klára Smolíková komiksové knihy píše, ale ilustrace v nich svěřuje různým ilustrátorům.

V komiksu jsou zvýrazněné prostředky výtvarného projevu, literatury, filmu a divadla. Při čtení takové knihy si může čtenář utvářet v hlavě myšlenky, porovnatelné se sledováním filmu, jelikož komiks využívá techniky filmového střihu.⁹⁷

⁹⁰ SMOLÍKOVÁ, K. *Zakousněte se do knihy*, Praha, Portál, 2017. ISBN 978-80-262-1261-4.

⁹¹ SMOLÍKOVÁ, K. *Vstupte do literárního doupěte*, Praha, Paseka, 2018. ISBN 978-80-88290-12-4.

⁹² SMOLÍKOVÁ, K. *Fantastické psaní*, Praha, Portál, 2021. ISBN 978-80-262-1847-0.

⁹³ SMOLÍKOVÁ, K. *Mluvíme v bublinách*, Pardubice, Plivníci, 2022. ISBN 978-80-11-01941-9.

⁹⁴ SMOLÍKOVÁ, K. *Jak se vyznat v knihách*, Praha, Pasparta, 2023. ISBN 978-80-88429-63-0.

⁹⁵ SMOLÍKOVÁ, K. *Skočte do informační džungle*, Praha, Pasparta, 2023. ISBN 978-80-88429-98-2.

⁹⁶ SMOLÍKOVÁ, K. *Kdo je Klára* [online].2023. [cit.17.11.2023]. Dostupné z: <http://klarasmolikova.cz/kdo-je-klara-smolikova>.

⁹⁷ MOCNÁ, D. a PETERKA a KOL. *Encyklopedie literárních pojmů*, Praha: Paseka, 2004. ISBN 80-7185-669-X.

Texty komiksových knih jsou umístěny v tzv. bublinách, které mají tři různé tvary rozlišené podle řeči, a to vnitřní, vyslovená a emocionálně zbarvená výpověď.⁹⁸

V populární kultuře je komiks nejznámějším žánrem, který vyznačuje akci, překvapení, pointu, napětí a vtip. Komiks je převážně určen pro mladší generaci. Žánr se nejvíce podobá thrilleru, sci-fi, fantasy a hororu.⁹⁹ Podle mého názoru jsou specifika tohoto žánru dobrým nástrojem, jak přivést mladší generaci ke čtení knih.

Tituly s komiksovými ilustracemi jsou tituly, které jsou pouze na některých stránkách doplněné komiksovými obrázky, zbývající část příběhu je napsána běžným textem.¹⁰⁰

Ve svých komiksech autorka představuje různé historické postavy, také zvířata, kterým dává lidské vlastnosti. Dalšími postavami jsou duchové a nadpřirozené bytosti, kterými jsou například čarodějnice nebo vodník. Některá její autorská díla jsou obohacena různými úkoly, hádankami nebo historií měst. Většina komiksových příběhů se odehrává v přírodě, vesmíru nebo také minulosti.

4. Rozbor vybraných děl

Pro analýzu vybraných děl jsem si vybrala prózu, která je určena pro děti mladšího školního věku. Přesněji jsem zvolila tituly s komiksovými ilustracemi, komiksy, dobrodružný příběh a pohádku. Rozhodla jsem se pro následující tituly, protože jsou dle mého názoru kratšího rozsahu a jsou snadno srozumitelné dětem ve školní družině, kde budu realizovat praktickou část své bakalářské práce. Komiksy a tituly s komiksovými ilustracemi jsem vybrala, jelikož si myslím, že jsou v dnešní době jedním z nejpopulárnějších žánrů pro mladší děti. Hlavním tématem knižních titulů *Viktorka a vesmírná dobrodružství*, *Medvídek Lup a jeho kamarádi* a *Vynálezce Alva* je zejména přátelství, které by mělo být pro tuto věkovou kategorii velmi důležité. Knihu *Děda kamnář a toulavý Pecivál* jsem zvolila pro její kratší rozsah a názornější přiblížení kamnářského řemesla dětem. Klíčovým tématem je zde také vzájemná rodinná pomoc. Knižní titul *Knihozrouti* jsem vybrala, protože poskytuje čtenářům informace o knihách a knihovnách a vysvětluje, jak v nich efektivně vyhledávat jednotlivé tituly.

⁹⁸ Tamtéž, s. 317

⁹⁹ Tamtéž

¹⁰⁰ SMOLÍKOVÁ, K. *Abeceda komiksu pro čtení i tvoření* [online].2023.[cit. 18-01-2024]. Dostupné z: [Abeceda komiksu pro čtení i tvoření | Klára Smolíková \(klarasmolikova.cz\)](https://www.klarasmolikova.cz)

4.1. Vynálezce Alva¹⁰¹

Kniha *Vynálezce Alva* má 3 díly, je rozdělena do pěti kapitol. Za každou z kapitol se nachází ilustrace vynálezu a následně dvoustránkový komiks. Vynálezce Alva má i svou animovanou adaptaci inspirovanou časopisem *Čtyřlístek*.

Žánr: Sci-fi s rozšiřujícími komiksy

Věková kategorie: 6-7 let

Ilustrátor: Luděk Bárta

Hlavní témata: rodina, přátelství, vynálezy, nápady

Postavy: Alva – zrzavý, malý chlapec, který nosí brýle. Snaží se být úspěšným vynálezcem.

Prostředí: říše dinosaurů, koupaliště, Zářečí, hory

Jazyk: spisovný

Děj:

Každá z pěti kapitol se odehrává v různém prostředí a má jinou zápletku. Kapitola „Včas ve škole“ vypráví příběh mladého chlapce a jeho dvou přátel, dvojčat Denisy a Filipa. Potkali se první den školy, když se dvojčata nedostala včas do třídy. Cestou potkají Alvu, který jim nabídne pomoc. Díky své vynalézavosti zkoušel různé triky. Nakonec se pokusí použít stroj na cestování časem, aby stihli výuku, ale místo toho se objeví v době, kdy Země obývali dinosauři. Další kapitola nese název „Na výletě“ a odehrává se ve vlaku směřujícím do Zářečí. Pro zpříjemnění cesty vlakem si Alva připravil houpací síť. Následující kapitoly jsou pod názvy „Na farmě“, „Na horách“ a „Na koupališti“. V každém příběhu vynálezy vytvořené Alvou buď fungují, jak mají, nebo jsou poškozeny.

Poselství: Z knihy vyplývá, že s kamarády můžeme zažít různá dobrodružství. V přátelích nacházíme podporu našich nápadů a rozhodnutí.

4.2. Na hradě Bradě¹⁰²

Dílo je rozděleno na dvoustránkové kapitoly, kterých je celkem 44. Dříve vycházelo v časopisu *Sluníčko*. Je psáno formou dialogu.

Žánr: dobrodružný komiks

¹⁰¹ SMOLÍKOVÁ, K. *Vynálezce Alva*. 2. vydání. Praha: Edice Česká televize, 2016, 90 stran.

¹⁰² SMOLÍKOVÁ, K., SMOLÍK J., *Na hradě Bradě*. 1. vydání. Praha: Albatros, 2015. 89 stran.

Věková kategorie: 5-7 let

Ilustrátor: Jan Smolík

Hlavní témata: rodina, život na hradě, pomoc druhým

Postavy: Bertík a Bibi – děti baronky Berty a barona Barnabáše. Sourozenci spolu tráví spoustu času a vymýšlí zábavné činnosti. Bertík je hnědovlasý. Bibi je blond'atá. Oba jsou si vzájemně nápomocní.

Prostředí: hrad Brada v městečku Podbrdí

Jazyk: spisovný

Děj:

Příběh se odehrává na hradě Bradě, kde bydlí sourozenci Bibi a Bertík. Komiks začíná příběhem, kdy se děti setkávají s hradním duchem svého praděda Budivoje, který straší i v dalších kapitolách. Děti se chystají do školy, ale jejich učitel se jim nezamlouvá. Praděda se rozhodne situaci prozkoumat, nakonec zjistí, že se za učitele vydával někdo jiný a že nic neumí. V jedné z dalších kapitol se Bibi o Velikonocích rozhodne, že chce s Bertíkem na koledu. Maminka ji nechce pustit, a tak požádá o pomoc Tetu Čárovou. Ta jí dá lektvar, který Bibi rozdvojí a nikdo si nevšimne, že je pryč.

Poselství: Z knihy plyne ponaučení, že lež má krátké nohy a chybná rozhodnutí bychom se měli snažit napravit.

4.3. Děda kamnář a toulavý Pecivál¹⁰³

Knihy je psána er-formou. Dílo je určené pro nejmladší čtenáře, ti se mohou dozvědět více o kamnářích.

Žánr: pohádka

Věková kategorie: 5-7 let

Ilustrátor: Ilona Komárková

Hlavní témata: řemesla, rodina, tajemství

Postavy: děda – známý kamnář, nápomocný rodině i přátelům, hodný.

Prostředí: u dědy doma

Jazyk: spisovný

Děj:

¹⁰³ SMOLÍKOVÁ, K. *Děda kamnář a toulavý Pecivál*. 1. vydání. Brno: Banador s.r.o., 2020, 29 stran.

Děj se odehrává v zimním období. Maminka jde vyzvednout sourozence Natálku a Huga ze školy. Cestou domů dětem oznámí, že nejde elektřina a že se budou muset přestěhovat na nějaký čas k dědovi. Jde o zkušeného kamnáře, a proto ho tato situace s výpadkem elektřiny nijak nezaskočila, a nadále používá dřevo k topení v kamnech. Děti se po dobu pobytu o dědovi dozvídají zajímavé věci a chtějí přijít na kloub jeho tajemství. Stopy je zavedou až k tomu, že vyrábí kachličková kamna pro jeho sousedku, která je s babičkou v lázních.

Poselství: Z příběhu rodiny dědy kamnáře vyplývá, že rodina by měla držet pospolu a její členové si mají pomáhat v každé situaci.

4.4. Knihozrouti¹⁰⁴

Dílo je psáno er-formou. Je naučné a kratšího rozsahu.

Žánr: dobrodružná próza

Věková kategorie: 4-7 let

Ilustrátor: Bára Buchalová

Hlavní témata: knihy, kamarádství, záhada

Postavy: Aleš a Zorka – zvědaví spolužáci, kteří si vzájemně pomáhají

Prostředí: knihovna, škola

Jazyk: spisovný

Děj:

Příběh začíná hodinou čtení v první třídě. Aleš má problémy se zrakem, a proto nedokáže plynule číst. Jeho kamarádka Zorka si toho všimne a podá mu lupu, díky které jeho problém se čtením vyřeší. Kamarádi se rozhodnou jít do knihovny, kde se dozví, že se ztrácejí knihy, a tak začíná pátrání po zločinci. Napříč jejich vyšetřování se v knize objevují zajímavé informace o knihách, například podle čeho vyhledávat knihy v knihovnách. Ke konci příběhu je odhaleno, kdo může za ztrátu knih.

Poselství: Z knihy vyplývá, že není důležité kolik knih dítě přečte, ale jak dobře porozumí jejich obsahu.

¹⁰⁴ SMOLÍKOVÁ, K. *Knihozrouti*. Praha: Triton, 2016. 52 stran.

4.5. Medvídek Lup a jeho kamarádi¹⁰⁵

Kniha je rozdělena do třiceti dvou krátkých komiksových příběhů medvídky Lupa a jeho dvou přátel, zajíce Bonifáce a Jezevce. Téměř za každým příběhem se nachází úkoly pro čtenáře.

Žánr: dobrodružný komiks

Věková kategorie: 5-7 let

Ilustrátor: Jan Smolík

Hlavní témata: dobrodružství, přátelé, rodina

Postavy: medvídek Lup – roztomilý a přátelský medvídek, nápomocný kamarádům

Prostředí: les

Jazyk: spisovný

Děj:

Děj je rozdělen na krátké komiksové příběhy medvídky Lupa a jeho dvou přátel, zajíce Bonifáce a Jezevce.

I přes stručný rozsah jsou jednotlivé kapitoly výstižné a zároveň srozumitelné a děj každého příběhu pojednává o jiném tématu. Například příběh s názvem „Taška do školy“ začíná příchodem zajíce Bonifáce za jeho kamarády. Bonifác sebou přináší nový školní batoh, který se všem líbí, a tak se rozhodnou okamžitě si vytvořit stejný. Další kapitola nese název „Kdo má chřipku“. Z počátku se parta přátel baví u vody, když v tom medvídek Lup kýchne. Z toho zajíc usoudí, že je medvídek nemocný a společně se rozhodnou, že by se měl jít léčit. Kamarádi se o Lupa starají, ale nakonec přijdou na skutečnost, že opravdu nemocný je zajíc Bonifác.

Poselství:

Z knihy vyplývá, že kamarádi si mají vzájemně pomáhat a stát při sobě v každé situaci.

4.6. Viktorka a vesmírná dobrodružství¹⁰⁶

Dílo je psáno formou dialogu. Do děje jsme uvedeni seznámením s hlavními postavami, Viktorkou, Flájem a Žabžou. Děj je rozdělen na 39 kapitol, každá z nich je v rozsahu šesti až sedmi stran.

¹⁰⁵ SMOLÍKOVÁ, K., SMOLÍK J. *Medvídek Lup a jeho kamarádi*. 1. vydání, Praha: Mladá fronta, 2008. 91 stran.

¹⁰⁶ SMOLÍKOVÁ, K., SMOLÍK J. *Viktorka a vesmírná dobrodružství*. 1. vydání Praha: Portál, 2014. 239 stran.

Žánr: sci-fi komiks

Věková kategorie: 7-8 let

Ilustrátor: Jan Smolík

Hlavní témata: vesmír, plnění zadaných úkolů, přátelská podpora

Postavy: Viktorka – usměvavá a neohrožená žákyně vesmírné školy, která je nápomocná svým přátelům

Prostředí: vesmír, planety

Jazyk: spisovný

Děj:

Příběhy čtenářům představují dobrodružství Viktorky, pilota Žabži a mechanika Fláje. Tito tři kamarádi cestují vesmírem po různých planetách. Viktorka plní školní úkoly zadané jejím učitelem pomocí počítače. Některé úkoly se týkají například návštěvy planety Lithon, botanické soutěže nebo slohové práce na téma „Nouzové přistání“. Při plnění výše uvedených úkolů se kamarádi setkávají s různými překážkami. Zároveň musí Žabža absolvovat povinné pilotní zkoušky, které nakonec úspěšně složí. Komiks provází čtenáře životem obyvatel na jiných planetách.

Poselství:

Z příběhů vyplývá ponaučení, že cesta k cíli je s kamarády snazší.

5. Nominace a získaná ocenění autorky

Klára Smolíková získala za svoji tvorbu různá ocenění. První její oceněnou knihou byl titul *Husité*, který se objevil v katalogu Nejlepší knihy dětem v roce 2012/2013.¹⁰⁷ V roce 2013 se kniha *Řemesla* umístila na 2. místě v anketě SUK – Čteme všichni.¹⁰⁸ Knižní dílo *Viktorka a vesmírná dobrodružství* se objevilo v katalogu Nejlepší knihy dětem v roce 2013/2014. Cenu uděluje Komise pro dětskou knihu SČKN a česká sekce IBBY.¹⁰⁹ Výše uvedená kniha dále získala 1. cenu Zlaté stuhu 2015 v kategorii komiks pro děti a mládež.¹¹⁰

¹⁰⁷ ČEŇKOVÁ, J., MATOUŠEK, P., *Katalog knihy dětem*, Praha, Komise pro dětskou knihu, 2013, str. 26. ISBN 978-80-902495-9-2.

¹⁰⁸ SMOLÍKOVÁ, K. *Řemesla*, [online], 2023, [cit. 2024-01-12], Dostupné z: [Řemesla | Klára Smolíková \(klarasmolikova.cz\)](https://www.klarasmolikova.cz/).

¹⁰⁹ ČEŇKOVÁ, J., MATOUŠEK, P. *Katalog knihy dětem*, Praha, Komise pro dětskou knihu, 2014, str. 15. ISBN 978-80-905680-0-6.

¹¹⁰ *Zlatá stuha*, [online], 2014, [cit. 2023-12-01], Dostupné z: [Zlatá stuha - Nominace a ceny \(zlatastuha.cz\)](https://www.zlatastuha.cz/).

Knížní dílo *H.U.S* získalo cenu učitelů za přínos k rozvoji dětského čtenářství v anketě SUK – Čteme všichni 2015, kterou pořádalo Národní pedagogické muzeum a knihovna J.A. Komenského.¹¹¹

Nejvíce oceňovaným dílem je kniha *S Komenským do komiksu: Únikovka s Amosem*. Dílo získalo cenu Zlatá stuha 2021 v kategorii literární část – literatura faktů pro děti a mládež za 1. místo.¹¹² Dále se objevila v katalogu Nejlepší knihy dětem za roky 2020/2021, který sestavila Komise pro dětskou knihu SČKN a česká sekce IBBY.¹¹³ V roce 2022 bylo dílo vybráno do Souboje čtenářů. Projekt realizuje společnost Svět knihy, s.r.o.¹¹⁴ Další kniha *Morčata v akci* se objevila v reprezentativním katalogu Nejlepší knihy dětem v letech 2022/2023, který sestavila Komise pro dětskou knihu SČKN a česká sekce IBBY.¹¹⁵

6. Cílová skupina – mladší školní věk

Jako cílovou skupinu jsem zvolila děti mladšího školního věku. S touto věkovou kategorií budu pracovat ve školní družině. Znalosti, dovednosti a kompetence těchto dětí budu ověřovat formou různých metod, například pomocí pracovních listů a diskusí.

Při nástupu do školy získává dítě novou úlohu v životě a stává se školákem. Tento krok je zásadním sociálním mezníkem. Školní věk se dělí na tři dílčí fáze. Raný školní věk (6–9 let) střední školní věk (11-12 let) a starší školní věk (do 15 let).¹¹⁶

Podle M. Vágnerové je pro mladší školní věk charakteristická změna sociálního postavení stimulující další vývoj dětské osobnosti i různých dílčích schopností a dovedností. V tomto období by dítě mělo zvládat novou sociální roli a základy vzdělanosti: naučit se číst, psát a počítat.¹¹⁷

Během této fáze se školák soustředí na zkoumání okolního světa, jak vše kolem něj funguje a jaká je skutečnost. Začíná získávat nové zkušenosti a více se zajímá o knihy, historii a mnoho dalších přínosných předmětů.¹¹⁸

¹¹¹ *Rosteme s knihou*, [online], 2015, [cit. 2024-01-12], Dostupné z: [Suk – čteme všichni 2015 – výsledky ankety | Rostemesknihou.cz.](#)

¹¹² *Zlatá stuha*, [online], 2014, [cit. 2023-12-01] Dostupné z: [Zlatá stuha – Nominace a ceny \(zlatastuha.cz\).](#)

¹¹³ ADAMOVA, B., MANDYS, P. *Katalog knihy dětem*, Praha, Komise pro dětskou knihu, 2021, str.15. ISBN 978-80-907020-8-0.

¹¹⁴ *Souboj čtenářů*, (online), (datum), Dostupné z: [Souboj čtenářů 2022 – vyhlášení soutěže | Rostemesknihou.cz.](#)

¹¹⁵ ČENKOVÁ, J., KOŘÍNEK, P., NEŠPOROVÁ, J. *Katalog knihy dětem*, Praha, Komise pro dětskou knihu, 2023, str.6. ISBN 978-80-908-778-2-5.

¹¹⁶ VÁGNEROVÁ, M. *Vývojová psychologie I.: dětství a dospívání*. Praha: Karolinum, 2012, s. 255. ISBN 80-2462-153-3.

¹¹⁷ Tamtéž, s. 255.

¹¹⁸ LANGMEIER, J., KREJČÍŘOVÁ, D. *Vývojová psychologie*, Praha, Grada Publishing, a.s., 2006, s.118. ISBN 978-80-247-1284-0.

Během celého období dochází k rozvoji základních schopností a dovedností, které jsou závislé na tělesném růstu. Značně se rozvíjí jemná a hrubá motorika a dochází ke zlepšení koordinace při pohybových hrách.¹¹⁹

Doba nástupu do školy je různá. Určuje se podle zralosti dítěte neboli schopnosti zvládnout požadavky školy. Musí být schopné regulovat emoce, chování a míru pozornosti pro stanovenou činnost. Roli školáka převážně ovlivňují postoje a kompetence závislé na sociální zkušenosti. Klíčovou roli ve vzdělávání dítěte hraje především rodinný přístup, který slouží zároveň jako motivace pro dítě.¹²⁰ Právě rodiče by měli vést své děti k tomu, aby se naučily, jak se správně chovat vůči svým spolužákům a učitelům. Dále by měli vést děti k uvědomění si, že učitel je autoritou, kterou by měli žáci respektovat.¹²¹

Během 5.-7. roku se u dítěte rozvíjí zrak a sluch. Když děti dosáhnou školní zralosti, jsou schopné vidět celek jako kombinaci částí, mezi nimiž existují vzájemné spojitosti. Jinými slovy, jsou schopny analyzovat celek po jednotlivých částech a identifikovat detaily.¹²²

Mladší školák si je schopen v mysli vybavit věci, které již zažil v minulosti, i když podnět vyvolávající tuto úvahu není aktuálně přítomen.¹²³

Podle J. Piageta je dítě zcela schopné logického cítění kolem sedmého roku. Na první pohled pozná správné řešení.¹²⁴

Vědomosti v oblasti jazyka se u dítěte rozvíjí mezi 6 a 11 lety díky výuce, protože se předpokládá, že dítě, které začíná chodit do školy, disponuje dostatečnou slovní zásobou. Nejde jen o nárůst slovní zásoby, ale o poznávání významu slov, hledání synonym, rozlišování slov a podobně.¹²⁵

V tomto věku se rozvíjí emoční inteligence a dochází k propojování emočního hodnocení a racionálního uvažování. Mladší školní žák dokáže rozpoznávat emoce i ostatních lidí a nejen své.

Ve škole se dítě začíná socializovat. Dítě se socializuje s učiteli, se staršími žáky, ale především se svými vrstevníky. Úspěšnost uplatnění ve škole předurčuje pozdější

¹¹⁹ Tamtéž, s. 120.

¹²⁰ VÁGNEROVÁ, M. *Vývojová psychologie I.: dětství a dospívání*. Praha: Karolinum, 2012, s. 256. ISBN 80-2462-153-3.

¹²¹ Tamtéž, s. 257.

¹²² Tamtéž, s. 261.

¹²³ Tamtéž, s. 267.

¹²⁴ LANGMEIER, J., KREJČÍŘOVÁ, D. *Vývojová psychologie*, Praha, Grada Publishing, a.s., 2006, s. 124. ISBN 978-80-247-1284-0.

¹²⁵ VÁGNEROVÁ, M. *Vývojová psychologie I.: dětství a dospívání*. Praha: Karolinum, 2012, s. 270. ISBN 80-2462-153-3.

společenské začleňování.¹²⁶ Dítě si začíná být blízké, jak s dospělými, tak s dětmi, ale vlastnostmi a zájmy bude mít vždy blíže ke svému vrstevníkovi. Vrstevníci dokáží vzájemně spolupracovat, pomáhat si, ale také soupeřit mezi sebou.¹²⁷

Vyvíjí se dětská osobnost a sebepojetí, což zahrnuje představu o pocitech dítěte. Osobní identita dítěte je stanovena tím, co je schopno dělat. Začíná být vůči své osobě kritičtější. Například udělá úkol a musí ho mít dobře. Školáci vědí o stálosti své osobnosti, i když jejich kompetence a vlastnosti se budou měnit.¹²⁸

7. Vybrané metody práce s textem

V praktické části jsem zvolila níže uvedené metody práce s textem pro ověření dovedností a schopností dětí při práci s literárním textem.

7.1. Hra v roli

Hraní rolí je metoda, kde účastníci dramaticky ztvárňují někoho jiného. Cílem je co nejpřesnější napodobení charakteru postav. Imitace postav je postavená na improvizaci, aktér nemusí mít žádné teoretické znalosti. Hra v roli je snaha o poskytnutí nejvěrohodnějšího prožitku a probuzení představivosti. Učitel přidělí dětem role, nebo nechá výběr na studentech. Děti mají k dispozici scénář, podle kterého se snaží scénku zahrát.¹²⁹

Tuto metodu jsem zvolila na jedno z našich setkání, kdy se děti rozdělily do dvou skupin. Každé skupině jsem přidělila odlišný příběh z knihy, kterou jsme ten den probírali. Úkolem bylo stručně a výstižně představit příběh ostatním. Cílem této aktivity bylo podporovat týmovou spolupráci, čehož bylo úspěšně dosaženo. Jedna skupina projevila větší zájem o detaily při hraní, zatímco druhá skupina prokázala schopnost předvést příběh stručně a jasně.

7.2. Hovory o četbě

Jedná se o metodu, při které je cílem sdílení dojmů. Studenti při ní mohou reflektovat a vzájemně si vyměňovat pocity, vlastní hodnocení, nápady nebo vzpomínky, které při čtení zažili. Pomáhá to lepšímu porozumění textu a posiluje ve čtenáři zájem o četbu. Hovory o četbě rozvíjí kritické myšlení čtenářů a také jejich čtenářství.

¹²⁶ Tamtéž, s. 311.

¹²⁷ LANGMEIER, J., KREJČÍŘOVÁ, D. *Vývojová psychologie*, Praha, Grada Publishing, a.s., 2006, s.130. ISBN 978-80-247-1284-0.

¹²⁸ VÁGNEROVÁ, M. *Vývojová psychologie I.: dětství a dospívání*. Praha: Karolinum, 2012, s.334. ISBN 80-2462-153-3.

¹²⁹ SIEGLOVÁ, D. *Konec školní nudy: didaktické metody pro 21. století*, Praha: Grada, 2019, s. 243. ISBN 978-80-271-2254-7.

Tato metoda napomáhá pedagogům při posouzení toho, jak studenti porozuměli obsahu.¹³⁰

Tuto metodu jsem aplikovala při hodnocení literárních děl, kdy jsem rozdělila dětem dva smajlíky - jeden s negativním a druhým s pozitivním vyjádřením. Děti měly následně přiřadit tyto smajlíky ke knihám podle svého subjektivního hodnocení. To vše mělo vyústit v diskusi, během které měly děti sdílet své pocity o jednotlivých knihách a vyjádřit, které knihy preferovaly více či méně. Tuto metodu jsem využila již při první lekci. Děti nejprve četly komiks a následně obdržely pracovní list, který se zabýval příběhy z knihy *Medvídek Lup a jeho kamarádi*. Úkolem dětí bylo napsat název oblíbené kapitoly ze všech přečtených příběhů. Poté jsme stručně shrnuly všechny příběhy, což pomohlo dětem lépe porozumět obsahu knih a poskytlo jim lepší vodítko pro psaní. Tato metoda se osvědčila jako účinný nástroj pro hlubší pochopení literárních děl.

7.3. Zpřeházené věty

Metoda je založena na logickém a systematickém seřazení původního textu. Spočívá ve schopnosti porozumět textu a správném aplikování vybraných gramatických a lexikálních útvarů. Příprava spočívá v tom, že si učitel připravený text rozstříhá a následně promíchá. Studenti se následně pokusí text poskládat. Pomáhají si pomocí spojek, propojenosti větných členů mezi větami a slovesnými časy napříč větami.¹³¹

Metodu jsem aplikovala během četby literárního díla *Děda kamnář a toulavý Pecivál*. Vybrala jsem konkrétní stránku z knihy, na které byly jasně vymezené odstavce. Tuto stránku jsem následně zkopírovala a odstavce umístila v náhodném pořadí. Děti jsem rozdělila do dvojic, neboť se jednalo o náročnější aktivitu, kterou prováděly po přečtení dané kapitoly. Cílem této aktivity bylo, aby si děti zapamatovaly obsah příběhu a následně jednotlivé části seřadily podle návaznosti. Ukázalo se, že děti nejsou schopny tuto aktivitu úspěšně zvládnout, protože nedávaly při čtení pozor. V důsledku toho jsem se rozhodla přistoupit k alternativní metodě, kdy jsem knihu četla nahlas a děti průběžně řadily věty do správného pořadí. Domnívám se, že tato aktivita může být vhodná pro starší děti, avšak pro ty mladší může být příliš náročná.

7.4. Výtvarná činnost

Zapojení výtvarných aktivit poskytuje dětem jedinečnou příležitost k objevování sebe sama a poznávání okolního světa prostřednictvím výtvarného vyjádření. Cílem této metody je rozvíjení citové a smyslové schopnosti vnímání, získávání zkušeností s různorodými materiály a technikami, rozvíjení tvůrčí umělecké činnosti a prohlubování

¹³⁰ Tamtéž, s. 145

¹³¹ Tamtéž, s. 132.

výtvarných dovedností a schopností. Dítě výtvarnou činností vyjadřuje své vlastní představy, ovládá základní technické dovednosti a uvědoměle zachází s poskytovanými materiály a prostředky.¹³²

Tuto metodu jsem aplikovala během všech setkání. V průběhu prvních dvou lekcí byly dětem dány volné ruce k vlastní vyjádření fantazie. Vytvářely vlastní komiksy, planety, obyvatele nebo strašidla. Hlavním cílem této aktivity byla podpora kreativity a fantazie. Děti projevily značnou snahu a předvedly nápadité výtvary. Při tvorbě komiksu bylo rovněž nutné projevit týmového ducha a trpělivost, aby všechny děti měly dostatek prostoru pro své kresby. Při vytváření vlastních vynálezů si každé dítě navrhovalo vlastní vynález a následně popsalo jeho funkci. Tato aktivita přispěla k rozvoji nejen kreativního myšlení, ale také týmové spolupráce a trpělivosti mezi dětmi.

7.5. Myšlenková mapa

Myšlenkovou mapou rozumíme uspořádání informací, dat a myšlenek, které mají mezi sebou vzájemný vztah. Pomáhají při nalézání souvislosti a jejich zasazení do širšího kontextu. Myšlenková mapa je různorodá. Mohou se využívat hesla, číslice, barvy, obrázky nebo také symboly, které jsou odlišené velikostí, formátem, písmem nebo umístěním.¹³³

Při posledním setkání jsem využila metodu myšlenkové mapy. Jako klíčové slovo jsem zvolila KNIHA. Děti přinesly mnoho nápadů, které byly z větší části spojeny s konkrétními knihami. Jejich myšlenky se omezovaly především na názvy knih, postavy a základní slova jako "kniha" a knihovna". Při dalším využití této metody bych zvažila volbu jiného termínu, který by dětem umožnil lépe se zapojit a zahrnout všechny účastníky. Domnívám se, že když jedno z dětí předložilo název knihy, ostatní pak pouze vymýšlely další názvy, nikoliv však slova asociovatelná se slovem kniha.

7.6. Zpětná vazba

Vzájemná zpětná vazba je hodnotící proces práce mezi studenty navzájem. Jedná se o hodnocení výstupů vlastní práce, přesněji psaných textů, audiovizuálních záznamů nebo verbálních projevů. Sdílená zpětná vazba by měla být neutrální, konstruktivní a věcná. Učí studenty sebereflexi, kultivované komunikaci, prohlubuje schopnost argumentace, přijímání kritiky a vhodné reakce na ni.¹³⁴

Po skončení každého setkání následovala diskuse, v jejímž rámci děti vyjádřily své dojmy z přečtených knih a provedených aktivit. Zvolila jsem ústní formu zpětné vazby na konci

¹³² KALÁBOVÁ, N. *Pohádkové vzdělávání*. Praha, Národní institut dětí a mládeže, 2007, s. 28.

¹³³ SIEGLOVÁ, D. *Konec školní nudy: didaktické metody pro 21. století*. Praha: Grada, 2019, s. 155. ISBN 978-80-271-2254-7.

¹³⁴ Tamtéž, s. 52.

každého setkání, což se ukázalo jako efektivní prostředek. Děti se vždy aktivně zapojily a sdílely své názory a dojmy k jednotlivým knihám a činnostem. Každé z dětí řeklo pozitivní a negativní poznatky z lekcí a které knihy a aktivity je nejvíce zaujaly. Na úplný závěr všech setkání jsem zvolila systematickou formu zpětné vazby prostřednictvím dotazníku, který obsahoval otázky týkající se všech lekcí. Tato metoda umožnila získat ohlédnutí za průběhem celého programu. Zpětná vazba v podobě ústních projevů i dotazníku byla užitečným nástrojem pro podporu komunikace mezi dětmi a zároveň přispěla k odstranění případného ostychu při vyjadřování před ostatními.

8. PRAKTICKÁ ČÁST

Cílem praktické části bylo vytvoření sady metodických a pracovních listů, které vychází z tvorby autorky Kláry Smolíkové a jejich ověření v praxi ve školní družině ZŠ Nové. Další cíle byly rozvoj čtenářské dovednosti, prohloubení vztahu ke knihám, zlepšení čtení s porozuměním, trénování paměti, rozvoj kreativity a spolupráce. Vytvořila jsem celek čtenářských lekcí s názvem *Setkání s tvorbou Kláry Smolíkové*. Jedná se o tři lekce, na které jsem měla vždy připravené dvě knihy.

8.1. Charakteristika zařízení

Pracovní listy jsem ověřovala ve školní družině Základní školy Nové v Českých Budějovicích.

Zřizovatel Základní školy je statutární město České Budějovice. Družina je rozdělena na dvě oddělení, do kterých dochází děti z přípravné třídy a 1-3. ročníku a druhé oddělení navštěvují děti ze 4-5 ročníku. Děti mají k dispozici hřiště a jídelnu.

Provoz družiny je v ranních hodinách od 6:00 hod. do 7:40 hod. a v odpoledních hodinách od 11:40 hod. do 16:00 hod.

Dětem je poskytována možnost kolektivních a individuálních her, zájmových činností, odpočinku a relaxace po vyučování. O letních prázdninách družina pořádá příměstské tábory.

8.2. První setkání s tvorbou Kláry Smolíkové

Díla: *Medvídek Lup a jeho kamarádi, Na hradě Bradě*

Datum realizace: 24.1.2024

Věková kategorie účastníků: mladší školní věk

Počet účastníků: 5-10

Téma setkání: přátelství, rodina

Metody: metoda slovní (diskuse, vysvětlování), práce s textem a ilustracemi, metody názorně demonstrační (předvádění pomůcek a pracovních listů), zpětná vazba

Formy práce: samostatná, práce ve dvojicích

Pomůcky:

- pracovní list I – IV
- komiks I – II
- papír

- pastelky
- psací potřeby
- díla *Medvídek Lup a jeho kamarádi* a *Na hradě Bradě*

Cíle setkání:

- rozvoj znalostí a dovedností
- rozvoj fantazie a kreativity
- zlepšení týmové spolupráce
- rozvoj vyjadřovacích schopností

Zadání:

Při prvním setkání se budeme věnovat tématu komiksu. Na začátku se děti zeptám, jestli ví, co komiks je a jak se vytváří. Poté jim přečtu krátký příběh, který nám bude sloužit jako podklad pro námi vytvořený komiks. Budu mít připravený jeden prázdný papír, na kterém budou vyznačená políčka a s dětmi do nich budeme postupně kreslit na základě předtím přečteného příběhu. Ukážeme si tak, jak se komiks tvoří a poté budeme moci pokračovat v další aktivitě.

Posléze dětem rozdám vytištěný komiks z knihy *Medvídek Lup a jeho kamarádi* a jejich úkolem bude vyplnit prázdné bubliny a název vlastního příběhu. Jejich výtvořiny si nasdílíme a následně si kapitolu Vánoční hra v knize přečteme. Přečteme si dalších 5 kapitol, které dětem pomohou k vyplnění dalších pracovních listů. Jedná se o kapitoly s názvy Lup a Jezevec zachraňují Bonifáce, Létající talíř, Smaženice pro Jezevce, Velký vítr a Kdo má chřipku.

Druhou knihou, se kterou budeme pracovat během čtenářské lekce bude *Na hradě Bradě*. Děti bude čekat práce ve dvojicích. Jejich cílem bude poskládat rozstříhaný příběh Zalévání bez dřiny. Společně si to pak vyhodnotíme. Následně si přečteme další dva příběhy s názvy Lesní zvěř a Splněné přání, ke kterým mám připravené pracovní listy s otázkami. Jedna z otázek obsahuje i kreativní činnost, kterou pak každé dítě představí svým kamarádům. Dále si přečteme ještě tři příběhy s názvy Hradní strašidlo, Povedený učitel a Kolo se nám polámalo.

Na konci si budu s dětmi povídat, jaké příběhy a aktivity se jim líbily nejvíce. Následně se jich zeptám, jak se jim líbilo celé setkání a jestli se jim dobře pracovalo.

8.3. Druhé setkání s tvorbou Kláry Smolíkové

Věková kategorie účastníků: mladší školní věk

Počet účastníků: 5-10

Datum realizace: 29.1.2024

Téma setkání: přátelství, rodina, povolání

Metody: metoda slovní (diskuse, vysvětlování), práce s textem, metody názorně demonstrační (předvádění pomůcek a pracovních listů), metoda zpřeházených vět, metody inscenační (hraní rolí)

Formy práce: samostatná, práce ve dvojicích, týmová práce

Pomůcky:

- komiks I – II
- pracovní list I – II
- psací potřeby
- pastelky
- tabulka
- díla *Viktorka a vesmírná dobrodružství* a *Děda kamnář a toulavý Pecivál*

Cíle setkání:

- rozvoj fantazie a kreativity
- zvýšení motivace k týmové práci
- posílení týmové komunikace
- rozvoj schopnosti naslouchat druhým
- zlepšení pozornosti
- rozvoj dramatické dovednosti

Zadání:

Na začátku druhého setkání navážu na předchozí téma komiksem *Viktorka a vesmírné dobrodružství*. Děti rozdělím do dvou skupin a každá skupina dostane vytištěnou jednu kapitolu. Jejich úkolem bude si příběh přečíst a v určitém čase si nacvičit scénu, která bude shrnovat příběh, který dostaly. Poté si přečteme 6 příběhů s názvy Žabžova zkouška, Velká jízda, Velký ohňostroj, Sněhová královna, Přežití v divočině a Zakázaná hra. Nakonec děti dostanou předtištěnou planetu s postavičkami a jejich úkolem bude planetu vybarvit, vymyslet název a nakreslit vzhled obyvatel.

Dále budu pracovat s dílem *Děda kamnář a toulavý Pecivál*. Nejdříve jsem zařadila pohybovou aktivitu. Po třídě budou rozmístěny papírky s názvy předmětů, barevně rozděleny. Každý dostane tabulku, do které bude muset vypsát všechny předměty z papírků, a nakonec určit i povolání, které předměty představují. Poté si přečteme prvních pět částí z knihy a navážeme na to další aktivitou, při které budou muset děti ve dvojicích seřadit věty tak, aby byla část příběhu s názvem Netopí topení srozumitelná.

Děti si ověří, jak moc dávaly při čtení pozor. Ve zbytku času se budeme věnovat diskusi a hodnocení setkání. Zeptám se dětí, co je nejvíce při tomto setkání zaujalo a co si z něj odnáší. Nakonec každému z dětí rozdám dva obrázky se smajlíky, kterými budou hodnotit přečtené knihy a budou mít za úkol říct důvod, proč tak volily.

8.4. Třetí setkání s tvorbou Kláry Smolíkové

Věková kategorie účastníků: mladší školní věk

Počet účastníků: 5-10

Datum realizace: 31.1.2024

Téma setkání: přátelství, skupinová spolupráce

Metody: aktivizující metoda (myšlenková mapa), metoda slovní (rozhovor), metody názorně demonstrační (předvádění knih), metoda praktická (pracovní činnost – vytváření vynálezu)

Formy práce: individuální, skupinová

Pomůcky:

- dílo *Vynálezce Alva a Knihožrouti*
- křížovka
- psací potřeby
- pomůcky na vytváření vynálezu
- tabule
- fixy
- projektor/počítač
- video

Cíle setkání:

- rozvoj fantazie a kreativity
- rozvoj čtení
- týmová spolupráce
- rozvoj znalostí a dovedností
- rozvoj vyjadřovacích schopností

Zadání:

Na začátku setkání si přečteme celou knihu *Knihožrouti*. Děti se budou ve čtení střídát. Pak na tabuli napíše slovo KNIHA a úkolem dětí bude okolo dopisovat slova, která je k tomuto slovu napadnou. Poté si budeme povídat o oblíbených knihách, které si děti

měly přinést. Zaměříme se na důvody, proč jimi zvolená kniha je jejich oblíbená a následně se pokusí stručně popsat děj vybrané knihy ostatním dětem.

V druhé části budeme pracovat s knihou *Vynálezce Alva*. Nejdřív pustím dětem krátké video, ke kterému jim dám křížovku, kterou budou muset podle informací z videa doplnit. Pak si každý vyrobí svůj vynález z různorodého materiálu. Děti si vymyslí jeho název i funkci, které následně sdělí ostatním. Ve zbytku času si přečteme ještě kapitolu z knihy. Na konci setkání dětem rozdám dotazník, ve kterém jsou otázky na zhodnocení všech setkání, knih a aktivit. Každé z dětí bude vyplňovat dotazník samostatně. Po vyplnění dotazníku si nasdílíme odpovědi formou diskuse.

8.5. Průběh čtenářských setkání ve školní družině

Čtenářská setkání byla realizována ve dnech 24.1. 2024, 29.1.2024 a 31.1.2024. Lekci se zúčastnilo pokaždé šest stejných dětí ve věku 6-11 let.

Na začátku prvního dne jsem dětem přiblížila literární žánr komiks. Děti věděly, jak se komiks tvoří, a na základě mnou připraveného krátkého příběhu o zvířátkách se také pokusily nějaký vytvořit. Cílem této aktivity bylo rozvinout spolupráci mezi dětmi. Děti dostaly k dispozici pouze jeden velký prázdný papír dohromady, načež se musel na práci podílet každý z nich. Na začátku si rozdělily role, kdo bude vymýšlet příběh, kdo bude psát text v bublinách a kdo bude kreslit jaké zvířátko. Při vytváření tohoto komiksu děti spolupracovaly daleko více než jsem předpokládala.

Po dokončení komiksu jsem dětem představila dílo *Medvídek Lup a jeho kamarádi*, se kterým jsme následně pracovali. Dětem jsem rozdala okopírovanou stránku z knihy, v níž jsem z bublin odstranila text. Úkolem dětí bylo vymyslet vlastní příběh, který napsaly do prázdných bublin. Některé děti neměly moc nápadů, a tak si pomáhaly ve dvojicích. Ostatní zvládly příběh dotvořit samostatně. Po dokončení činnosti čtyři děti představily své nápady ostatním, avšak dvě děti se na sdílení nápadů nechtěly podílet.

Poté jsme se dostali ke čtení. Děti přečetly pět kapitol. Všechny se prostřídaly. Každý četl podle svých schopností. Když dočetly, rozdala jsem dětem dva pracovní listy, které souvisely s přečtenými kapitolami. V prvním pracovním listu měly děti za úkol si vybrat příběh, který je nejvíce zaujal, a popsat ho. Všechny děti napsaly název kapitoly, *Kdo má chřipku*, při jejímž čtení se nejvíce nasmály. Druhý pracovní list obsahoval spojování obrázku s pojmy. Jeho hlavním cílem bylo zjistit, jak moc děti dávaly při čtení pozor. Po vyhodnocení se ukázalo, že pracovní list vypracovaly všechny děti správně.

Dále jsem připravila knihu *Na hradě Bradě*. Na první aktivitu jsem děti rozdělila do dvojic tak, aby nejstarší byly s nejmladšími. Do každé dvojice jsem rozdala jednu sadu rozstříhaného komiksu a vysvětlila jsem jim, že ho mají poskládat tak, aby vznikl smysluplný příběh. Vzhledem k obtížnosti aktivity jej zvládla správně složit pouze jedna

dvojice, zbytek dětí úkol splnil částečně. Poté jsme si přečetli kapitolu *Lesní zvěř*, na kterou jsem měla vytvořený pracovní list, jenž jsem dětem rozdala. Po vyplnění tohoto pracovního listu jsme četli kapitolu *Splněná přání*. Když děti dočetly, dala jsem jim poslední pracovní list, ve kterém měly za úkol nakreslit své vlastní strašidlo, popsat jeho superschopnosti a kde žije. Při této aktivitě si některé děti daly velmi záležet. Sice nevypsaly, co vše strašidlo dokáže, ale v následné diskusi vše prezentovaly ústně. Rozvoj kreativity a fantazie byly cíle pracovního listu s názvem *Splněná přání*. Druhý pracovní list sloužil k ověření pozornosti a koncentrace dětí při čtení.

Nakonec proběhla diskuse, v jejímž rámci jsem se každého z dětí zeptala, která kniha se jim nejvíce líbila. Všechny děti uvedly, že je nejvíce zaujala zvířátka z díla *Medvídek Lup a jeho kamarádi.*, zejména kapitola, *Kdo má chřipku*. Dále jsem dětem položila otázky, která aktivita je nejvíce bavila, a která naopak nejméně. Většinou dětí se nejvíce líbilo vytváření prvního komiksu a vymyšlení strašidla. Dále se shodly, že nejméně se jim líbilo sestavování rozstříhaného komiksu, jelikož se jim příliš nedařilo.

Před konečnou diskusi jsem měla v plánu přečtení tří příběhů z knihy *Na hradě Bradě*, ale viděla jsem, že děti jsou již po škole a lekci unavené, a tak jsem tuto aktivitu vynechala.

Na druhé setkání jsem měla připraven jeden komiks a pohádku. Na začátku lekce jsem dětem představila knihy, k nimž jsem měla připravené různé aktivity. Děti jsem rozdělila na dvě skupiny a dala jim rozdílné příběhy z komiksu *Viktorka a vesmírné dobrodružství*. Vysvětlila jsem jim, že jejich úkolem bude sehrát danou scénku. V každé skupině si děti zvolily svého vedoucího, který jim určoval, co budou předvádět a kdo bude jaká postava. Po nazkoušení si děti navzájem zahrály představení. První skupina v rychlosti, jasně a stručně příběh shrnula. Byla vidět spolupráce a bylo možné ze scénky pochopit, o čem je. Druhá skupina měla představení více propracované. Předlohu děti předváděly slovo od slova a bylo patrné, že je aktivita baví a záleží jim na ní. Po hraní rolí jsme se přesunuli ke čtení. Děti si přečetly šest příběhů, u kterých se střídaly podle jejich potřeby. Následnou aktivitou bylo malování. Dětem jsem dala papíry s obrysem člověka a planety. Jejich úkolem bylo vytvoření vlastní planety s obyvateli, které si měly podle sebe nakreslit. Po dokončení všechny děti vždy řekly něco o své planetě a jejich obyvatelích.

Druhou připravenou knihou byl *Děda kamnář a toulavý Pecivál*. Pro toto dílo jsem měla po třídě předem rozmístěných šestnáct papírků. Pojmy byly barevně rozděleny pro snazší správné zařazení do tabulky. Než jsem dětem rozdala připravené tabulky k dané aktivitě, vysvětlila jsem jim, jak mají do tabulky psát a co je cílem úkolu. Dětem se trochu pletly barvy, když měly zapsat daný pojem do řádku k určité barvě, takže poté bylo složitější určit povolání. Proto jsme si ještě před určením správných odpovědí prošli

místnost znovu a určili si správné přiřazení barevných papírků. V další části jsme si určili správné odpovědi, které měli všichni dobře. Nakonec jsme si přečetli první část knihy, na kterou jsem měla připravenou aktivitu zpřeházených vět. Děti měly za úkol seřadit příběh tak, jak ho předtím slyšely. Tato aktivita se dětem příliš nedařila, a proto jsem se rozhodla, že příběh budu číst, přičemž jejich úkolem bude věty řadit postupně. Nakonec měli úkol všichni správně. Dále jsme si přečetli dalších pět částí z knihy.

Na konci setkání jsem rozdala dětem dva obrázky se smajlíky. Jeden byl pozitivní a druhý negativní. Děti jimi měly zhodnotit knihy, které jsme ten den četly. Pět dětí určilo, že se jim více líbil komiks, protože mají rády téma vesmíru, a byl pro ně tedy zábavnější. Hodnotily také na základě první aktivity, při které hrály různé role. Tuto aktivitu si velmi užily. Jedno z dětí zvolilo druhou knihu, protože se mu četla lépe než komiks, který nemá příliš v oblibě. Děti jsem nakonec poprosila, zda by si na příští setkání přinesly svoji oblíbenou knihu nebo časopis, k tomu jsem jim rozdala lístečky s instrukcemi, aby na to nezapomněly.

Poslední setkání jsme začali čtením díla *Knihozřouti*. To děti přečetly celé. Po čtení jsem na tabuli napsala pojem *knih*. Úkolem dětí bylo sepsat, jaká asociace je k tomuto slovu první napadne. Jedno dítě se vůbec nezapojilo, jelikož nemělo žádné nápady. Ostatní děti napadly převážně jen názvy knih jako například *Harry Potter*, *Medvídek Pú*, *Spongebob* nebo *Čítanka*. Také si vzpomněly na postavy z knihy, hlavně z *Harryho Pottera*, např. Hermiona, či Ron. Dále uvedly slova škola, knihovna a knihkupectví. Po dokončení aktivity děti představovaly své oblíbené knihy, které si měly donést. Jedno z dětí bohužel zapomnělo, ale dvě dívky si donesly *Harryho Pottera*. Každá donesla jiný díl, jedna *Vězeň z Azkabanu* a druhá *Ohnivý pohár*. Dále děti donesly díla *Deník malého poseroutky* a *Na statku*. Dívka pocházející z Ukrajiny si donesla dílo *Laku noc, maco*. Všichni své knihy v krátkosti představili ostatním a uvedli, co se jim na díle nejvíce líbilo. Téměř každý řekl, že na knihách se nejvíce všimají ilustrací.

Poslední kniha, kterou jsme se zabývali, byl *Vynálezce Alva*. První aktivitou, jež jsem měla pro děti připravenou, byla křížovka, ke které jsem jim přehrála video se seriálem *Vynálezce Alva*, aby ji dokázaly vyplnit. Před puštěním videa jsem dětem křížovku rozdala, aby si ji předem přečetly a věděly, co budou vyplňovat. Konkrétně jsem jim pustila díl *Včas ve škole*. Děti tento seriál sledovaly již dříve v televizi, a tak pro ně vyplňování nebylo tak obtížné. Případně si vzájemně dokázaly dopomoc. Video jsem jim pustila dvakrát, jelikož nestihly dvě otázky.

Po dokončení křížovky jsem dětem dala na stůl materiály, ze kterých měly vytvořit vlastní vynálezy. Původně jsem měla v plánu, že děti rozdělím do skupin, ale každé z nich si chtělo něco vytvořit individuálně odnést si to domů. Dala jsem proto doprostřed stolu barevné papíry, kelímky, brčka, krabice, krepové papíry, provázek, lepidla, nůžky a lepicí

oči, ze kterých měly něco vytvořit. Kdo chtěl, mohl svůj hotový výtvar představit ostatním a říct, co vynález umí a jaký má název. Vynálezy představily pouze dvě děti. Prvním z nich byl samovznášející se podnos, který by měl umět vznést různé předměty do výšky. Druhý vynález s názvem „bezedná krabice“ by měl umět skrýt různé předměty a mělo by se do něj vejít velké množství věcí.

Následovalo čtení. Přečetli jsme pouze jednu kapitolu, při které se děti střídaly ve čtení po dvou větách.

Nakonec jsem dětem rozdala dotazník s otázkami na všechny setkání. Všechny děti se zúčastnily všech setkání a aktivit, a tak mohly vše zhodnotit. Kdo chtěl, mohl následně své odpovědi sdělit ostatním.

Děti se aktivně účastnily všech čtenářských lekcí. Neměly žádný problém s aktivitami. Některé děti se nechtěly podílet na sdílení svých odpovědí z pracovních listů. Všechny aktivity je bavily, což vyplynulo z diskusí. Všechny aktivity zvládly bezproblémově kromě cvičení se zpřeházenými větami, které bylo velmi obtížné.

ZÁVĚR

Cílem mé bakalářské práce bylo představení tvorby současné autorky pro děti a mládež Kláry Smolíkové a využití vybraných děl ve volnočasové výchově ke čtenářství. Bakalářská práce je rozdělena na dvě části-teoretickou a praktickou. Teoretická část obsahuje celkem sedm kapitol.

V první kapitole jsem představila spisovatelku a lektorku Kláru Smolíkovou. Je zde uveden její životopis, cesta k literární tvorbě a získané vzdělání. V současnosti se věnuje především besedám pro děti a seminářům pro učitele a knihovníky. Autorka v roce 2024 chystá realizaci naučné stezky v České Kamenici, kde budou pro děti připraveny úkoly a pracovní listy.¹³⁵

Následující kapitola je zaměřena na autorčinu literární tvorbu. Celkem vydala 55 autorských publikací, z toho 33 děl pro děti, 7 knih pro dospívající, 2 díla pro dospělé a 13 populárně naučných publikací. V dubnu roku 2024 připravuje k vydání dílo pro děti *Dalila a výtah bez dveří*.¹³⁶

Třetí kapitola zachycuje oblíbený literární žánr autorky a jeho specifika. Nejčastěji pěstovaným autorčíným žánrem je komiks pro děti a mládež, který ilustrují například Honza Smolík, Luděk Bárta nebo Bára Buchalová. Mezi specifika její tvorby patří například obohacení o hádanky a úkoly, dále také to, že děj se většinou odehrává v přírodě, minulosti nebo ve vesmíru. Komiksové postavy tvoří převážně zvířata nebo nadpřirozené bytosti.

Čtvrtá kapitola obsahuje rozbor zvolených děl, které byly použity při realizaci čtenářských lekcí. Jedná se o knihy: *Medvídek Lup a jeho kamarádi* (2008,2017), *Na hradě Bradě* (2015), *Viktorka a vesmírná dobrodružství* (2014), *Děda kamnář a toulavý Pecivál* (2020), *Knihožrouti* (2016) a *Vynálezce Alva* (2014). Tyto tituly jsem zvolila, protože jsou dle mého názoru kratšího rozsahu vhodného pro danou věkovou kategorii a jsou snadno srozumitelné dětem ve školní družině, kde jsem realizovala praktickou část své bakalářské práce.

Další kapitola zachycuje nominace děl a získaná ocenění autorky. Klára Smolíková získala dvě ocenění Zlaté stuhý za knižní tituly *Viktorka a vesmírná dobrodružství* nebo *S Komenským do komiksu: Únikovka s Amosem*. Její knižní tituly se objevily v reprezentativním katalogu Nejlepší knihy dětem pro děti a mládež za roky 2022/23, 2020/21, 2018/19, 2016/17, 2015/16, 2014/15, 2013/14 a 2012/13. Jednalo se o knižní

¹³⁵ SMOLÍKOVÁ, K. *Na co se mě ptáte* [online].2024. [cit. 24-02-2024]. Dostupné z: Na co se mě ptáte | Klára Smolíková (klarasmolikova.cz).

¹³⁶ SMOLÍKOVÁ, K. *Publikace* [online].2024. [cit. 24-02-2024]. Dostupné z: Dalila a výtah bez dveří | Klára Smolíková (klarasmolikova.cz).

tituly *Morčata v akci*, *S Komenským do komiksu: Únikovka s Amosem*, *Cha cha chá, zasmál se Mordechaj*, *Pozor, v knihovně je kocour!*, *Knihozrouti: Kam zmizela školní knihovna?*, *Králík málem králem*, *H.U.S.*, *Viktorka a vesmírná dobrodružství* a *Husité*.

V šesté kapitole jsem se zaměřila na charakteristiku cílové skupiny. Zvolila jsem děti mladšího školního věku ve školní družině a popsala jsem jejich vývoj, schopnosti a dovednosti charakteristické pro určitý věk. V tomto období se školák začíná více zajímat o knihy. Když začíná pravidelně chodit do školy, tak rozšiřuje slovní zásobu, poznává význam slov, hledá synonyma a podobně.

V poslední kapitole popisují vybrané metody, které jsem použila při práci s textem a ilustracemi. Jedná se o šest metod: hra v roli, hovory o četbě, zpřeházené věty, výtvarné aktivity, myšlenkovou mapu a zpětnou vazbu. Tyto metody jsem zvolila pro rozvoj komunikace, sebereflexe, kreativity a týmové spolupráce. Všechny metody měly pozitivní přínos pro všechny děti, protože každé z dětí se naučilo něčemu novému nebo si více prohloubily své schopnosti, dovednosti a kompetence.

V praktické části jsem popsala zařízení, ve kterém jsem setkání realizovala. Jednalo se o školní družinu Základní školy Nové v Českých Budějovicích. Lekce jsem realizovala ve dnech 24.1, 29.1 a 31.1. 2024. Všechna setkání se účastnilo šest dětí ve věku 6-11 let. Praktická část obsahuje přípravu čtenářských lekcí, téma setkání, metody, formy a cíle, dále je přiložena sada metodický a pracovních listů. Závěr této části obsahuje průběh všech setkání a sebereflexe. Pracovní listy, které děti vyplňovaly, a fotografie výrobků jsou umístěné v přílohách.

Po zrealizování čtenářských lekcí jsem si uvědomila, že by bylo vhodnější zvolit méně čtení a omezit každé setkání pouze na jednu knihu. Děti byly vždy po obědě a vyučování, a proto byly více unavené. Příště bych lépe promyslela aktivitu zpřeházených vět, aby ji všichni lépe zvládali, jelikož se lekcí účastnily děti z první třídy a při jedné z aktivit jim musel pomáhat někdo starší ze spolužáků. Pokusila bych se o zjednodušení metody, například bych zvolila kratší jednodušší text. Některé z těchto metod sloužily k prohlubování spolupráce, a to jak ve formě práce ve dvojicích, tak i ve skupinách. Výtvarné aktivity pomohly při rozvoji fantazie a kreativity.

Při všech setkáních jsem pozorovala, jak děti spolupracují a naslouchají si. Byly kreativní při všech aktivitách a chtěly zkoušet stále něco nového. Některé knihy je zaujaly více a některé méně. Podle mého názoru je nejvíce zaujalo dílo *Na hradě Bradě*. Naopak nejméně se jim líbilo dílo *Děda kamnář a toulavý Pecivál*, protože je tolik nebavil děj. Myslím si, že děti byly nejvíce zaujaty komiksovými tituly. Četly se jim nejlépe ze všech předvedených děl a příběhy je bavily. Dle mého mínění bylo nejoblíbenější aktivitou vytváření vynálezu. Děti měly původně pracovat ve skupinách nebo dvojicích, ale

rozhodly se, že si každý vytvoří něco svého. Všichni si dali na práci záležet, snažili se o co největší propracovanost.

Děti při aktivitách prokázaly týmovou spolupráci a kreativitu. Při aktivitě, kde bylo úkolem zinscenovat příběh z knihy *Viktorka a vesmírná dobrodružství* si děti zvolily svého vůdce týmu, kterému naslouchaly a dělaly vše, co jim navrhl. Některé pracovní listy obsahovaly výtvarnou činnost, při které děti tvořily na základě své fantazie a kreativity. Při lekcích děti trénovaly a rozvíjely svou čtenářskou dovednost. Všechny děti čtení bavilo a jejich vztah ke knihám se více prohloubil. Některé děti na začátku prvního setkání zmiňovaly, že je komiksové tituly nebaví, ale po dokončení setkání si k nim našly svou cestu. Pracovní listy č. II, IV a zpřeházené věty byly zaměřené na trénování paměti. Cíl pracovních listů spočíval v tom, že děti zvládnou dávat pozor na čtení a zapamatují si co nejvíce informací. Pouze zpřeházené věty ze začátku nezvládly. Proto jsem vymyslela alternativu, že budu číst text a jejich úkolem bude vyplňovat pracovní list v průběhu mého čtení. Děti nakonec zvládly i tuto aktivitu.

Tvorba Kláry Smolíkové je rozmanitá, protože píše pro děti, dopívající a dospělé. Autorčina tvorba je převážně určena pro děti a mládež. Její literární díla mohou děti systematicky vést ke čtení. Knihy obsahují ilustrace, které dokáží čtenáře vtáhnout do děje.

Přála bych si, aby má bakalářská práce byla inspirací pro další pedagogy, kteří budou psát závěrečnou práci zaměřenou na volnočasovou literární výchovu a výchovu ke čtenářství.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

- ADAMOVIČ, B., MANDYS, P. *Katalog knihy dětem*, Praha, Komise pro dětskou knihu, 2021. ISBN 978-80-907020-8-0.
- Audiokniha roku 2022: [online]. 02.04.2016. [cit.2023-11-18].
Dostupné z: <https://www.audiokniharoku.cz/porota/>.
- ČEŇKOVÁ, J., KORÍNEK, P., NEŠPOROVÁ, J. *Katalog knihy dětem*, Praha, Komise pro dětskou knihu, 2023. ISBN 978-80-908778-2-5.
- ČEŇKOVÁ, J., MATOUŠEK, P. *Katalog knihy dětem*, Praha, Komise pro dětskou knihu, 2013. ISBN 978-80-902495-9-2.
- ČEŇKOVÁ, J., MATOUŠEK, P. *Katalog knihy dětem*, Praha, Komise pro dětskou knihu, 2014. ISBN 978-80-905680-0-6.
- Fandom.sk* [online]. 31.01.2017. [cit.2023-11-18]. Dostupné z: <https://www.fandom.sk/>
- KALÁBOVÁ, N. *Pohádkové vzdělávání*, Praha, Národní institut dětí a mládež, 2007.
- Krajské listy* [online]. 29.07.2023. [cit. 2023-11-17]. Dostupné z: <https://www.krajskelisty.cz/>.
- LANGMEIER, J., KREJČÍŘOVÁ, D. *Vývojová psychologie*, Praha, Grada Publishing, a.s., 2006. ISBN 978-80-247-1284-0.
- MOCNÁ, D. a PETERKA a KOL. *Encyklopedie literárních pojmů*, Praha: Paseka, 2004. ISBN 80-7185-669-X.
- O Kláře* [online]. Kdo je Klára Smolíková, 2023.[17.11.2023].
Dostupné z: <https://klarasmolikova.cz/kdo-je-klara-smolikova>.
- Roš* [online]. 28.11.2020. [cit.2023-11-17].
Dostupné z: <https://klarasmolikova.cz/clanek/zacalo-klezmerem>.
- SIEGLOVÁ, D., *Konec školní nudy: didaktické metody pro 21. století*, Praha, Grada, 2019. ISBN 978-80-271-2254-7.
- SMOLÍKOVÁ K. *Viktorka a vesmírná dobrodružství*, Praha, Portál, 2014. ISBN 978-80-262-0695-8.
- SMOLIKOVÁ, K. *COM.ensky: kratičká zpráva o covidovém nakažení*, Praha, Kalich, 2022. ISBN 978-80-7017-303-9.
- SMOLÍKOVÁ, K. *Čertice Dorka*, Praha, Pasparta, 2016. ISBN 978-80-88163-27-5.
- SMOLÍKOVÁ, K. *Dalila a výtah bez dveří*, Praha, Pikola, 2024. ISBN 978-80-242-96753.
- SMOLÍKOVÁ, K. *Děda kamnář a toulavý Pecivál*, Jinačovice, Banador s.r.o., 2020. ISBN 978-80-270-8203-2.
- SMOLÍKOVÁ, K. *Devět malých zahradníků: Rok ve školní zahradě*, Praha, Mladá fronta, 2021. ISBN 978-80-204-5656-0.

SMOLÍKOVÁ, K. *Dobrou chuť*, Votice, Ochrana fauny, 2009.

SMOLÍKOVÁ, K. *Dubánek a noční bouře*, Pardubice, Plivníci, 2023.
ISBN 978-80-11-035259.

SMOLÍKOVÁ, K. *Dubánek a tajný vzkaz*, Praha, Triton, 2022. ISBN 978-80-7684-002-7.

SMOLÍKOVÁ, K. *Dubánek ve světě lidí*, Praha, Triton, 2022. ISBN 978-80-7684-119-2.

SMOLÍKOVÁ, K. *Dům ztracených příběhů*, Opava, Modrý slon s.r.o., 2018.
ISBN 978-80-7605-034-1.

SMOLÍKOVÁ, K. *Fantastické psaní*. Praha, Portál, 2021. ISBN 978-80-262-1847-0.

SMOLÍKOVÁ, K. *H.U.S.*, Praha, Kalich, 2022. ISBN 978-80-7017-218-6.

SMOLÍKOVÁ, K. *Horác a Pedro v zemi Bójů*, Praha, Albatros, 2005. ISBN 80-00-01567-6.

SMOLÍKOVÁ, K. *Hračky a masky z papíru*, Praha, Portál, 2005. ISBN 80-7178-959-3.

SMOLÍKOVÁ, K. *Cha cha chá, zasmál se Mordechaj*, Praha, Argo, 2020.
ISBN 978-80-257-3205-2.

SMOLÍKOVÁ, K. *Chyťte Bycha*, Praha, Portál, 2004. ISBN 80-7178-866-X.

SMOLÍKOVÁ, K. *Jak se vyznat v knihách*. Libčice nad Vltavou, Pasparta, 2023.
ISBN 978-80-88429-63-0.

SMOLÍKOVÁ, K. *Knihožrouti*, Praha, Kroměříž, Triton, 2016. ISBN 978-80-7387-998-3.

SMOLÍKOVÁ, K. *Knihožrouti: Kam zmizela školní knihovna?*, Praha, Triton, 2017.
ISBN 978-80-7553-329-6.

SMOLÍKOVÁ, K. *Knihožrouti: Kdo se zakouzl do knihy?*, Praha, Triton, 2020.
ISBN 978-80-7553-750-8.

SMOLÍKOVÁ, K. *Knihožrouti: Tajný čtenářský spolek*, Praha, Triton, 2019.
ISBN 978-80-7553-602-0.

SMOLÍKOVÁ, K. *Králík málem králem*, Praha, Fragment, 2016.
ISBN 978-80-253-2886-6.

SMOLÍKOVÁ, K. *Kvidovy přeslechy*, Praha, Euromedia Group, 2020.
ISBN 978-80-242-6581-0.

SMOLÍKOVÁ, K. *Lidé a zvířata*, Votice, Ochrana fauny, 2008. ISBN 978-80-254-7271-2.

SMOLÍKOVÁ, K. *Mluvíme v bublinách*. Pardubice, Plivníci, 2022. ISBN 978-80-11-01941-9.

SMOLÍKOVÁ, K. *Morčata v akci*, Praha, Crew s.r.o., 2022. ISBN 978-80-7679-253-1.

SMOLÍKOVÁ, K. *Mrtvá šelma*, Praha, Plus, 2015. ISBN 978-80-259-0382-7.

SMOLÍKOVÁ, K. *Na co se mě ptáte*, [online].2024.[cit.2024-02-24].
Dostupné z: Na co se mě ptáte | Klára Smolíková (klarasmolikova.cz)

SMOLÍKOVÁ, K. *Na hradě Bradě*, Praha, Albatros, 2015. ISBN 978-80-00-03838-4.

SMOLÍKOVÁ, K. *Nečtu! Poslouchám*, Praha, Universum, 2020. ISBN 978-80-242-8126-1.

SMOLÍKOVÁ, K. *Ovladač je můj aneb Jak na média*, Praha, Albatros, 2006. ISBN 80-00-01865-9.

SMOLÍKOVÁ, K. *Pozor! V knihovně je kocour*, Praha, Fragment, 2017. ISBN 978-80-204-4910-8.

SMOLÍKOVÁ, K. *Publikace*, [online].2024.[cit.2024-02-24].
Dostupné z: Dalila a výtah bez dveří | Klára Smolíková (klarasmolikova.cz)

SMOLÍKOVÁ, K. *Řemesla*, Praha, Albatros, 2013. ISBN 978-80-00-03311-2.

SMOLÍKOVÁ, K. *S Komenským do komiksu: Únikovka s Amosem*, Praha, Portál, 2020. ISBN 978-80-262-1656-8.

SMOLÍKOVÁ, K. *Samá voda*, Votice, Ochrana fauny, 2009.

SMOLÍKOVÁ, K. *Senzační reportáže Elvíry Pobrkané*, Praha, Mladá fronta, 2008. ISBN 978-80-204-1839-5.

SMOLÍKOVÁ, K. *Skočte do informační džungle*, Libčice nad Vltavou, Pasparta, 2023. ISBN 978-80-88429-98-2.

SMOLÍKOVÁ, K. *Spolkla mě knihovna*, Praha, Fragment, 2017. ISBN 978-80-253-3314-3.

SMOLÍKOVÁ, K. *Šimonovy pracovní listy 11*, Praha, Portál, 2004. ISBN 978-80-262-1083-2.

SMOLÍKOVÁ, K. *Šimonovy pracovní listy 12*, Praha, Portál, 2006. ISBN 978-80-262-0574-6.

SMOLÍKOVÁ, K. *Ve škole straší*, Praha, Portál, 2006. ISBN 80-7367-134-4.

SMOLÍKOVÁ, K. *Vesmírná zásilkovna*, Praha, Pikola, 2023. ISBN 978-80-242-8835-2.

SMOLÍKOVÁ, K. *Vstupte do literárního doupěte*, Libčice nad Vltavou, Pasparta, 2018. ISBN 978-80-88290-12-4.

SMOLÍKOVÁ, K. *Začarovaný Hvozď: Příběhy dětí z Končiny*, Praha, Pikola, 2019. ISBN 978-80-7617-847-2.

SMOLÍKOVÁ, K. *Zakousněte se do knihy*, Praha, Portál, 2017. ISBN 978-80-262-1261-4.

SMOLÍKOVÁ, K. *Husité*. Praze, Albatros, 2012. ISBN 978-80-00-02947-4.

SMOLÍKOVÁ, K. *Husův dům*. Praha: Albatros, 2015. ISBN 978-80-00-03926-8.

SMOLÍKOVÁ, K. *Jak se staví město*. Praha, Albatros, 2014. ISBN 978-80-00-03627-4.

SMOLÍKOVÁ, K. *Vynálezce Alva 2*. Praha: Česká televize v Edici ČT, 2017. ISBN 978-80-7404-215-7.

SMOLÍKOVÁ, K. *Vynálezce Alva 3*. Praha: Česká televize v Edice ČT, 2020.
ISBN 978-80-7404-337-6.

SMOLÍKOVÁ, K. *Vynálezce Alva*. Česká televize v Edice ČT, 2014.
ISBN 978-80-7404-134-1.

SMOLÍKOVÁ, K., *Abeceda komiksů pro čtení, tvoření* [online].2023. [cit. 2023-12-15].

Dostupné z: Abeceda komiksu pro čtení i tvoření | Klára Smolíková (klarasmolikova.cz)

SMOLÍKOVÁ, K., PROCHÁZKA, W. J. *Tajná dvojka A+B: Poprask v divadle kouzel*, Praha
Fragment, 2017. ISBN 978-80-253-3126-2.

SMOLÍKOVÁ, K., PROCHÁZKA, W. J. *Tajná dvojka A+B: Zbloudilá střela*, Praha Fragment,
2017. ISBN 978-80-253-5213-7.

SMOLÍKOVÁ, K., PROCHÁZKA, W. J. *Tajná dvojka A+B: Zločin mezi dinosaury*, Praha,
Fragment, 2016. ISBN 978-80-253-2993-1.

SMOLÍKOVÁ, K., PROCHÁZKA, W. J. *Tajná dvojka: Případ ztraceného koně*, Praha, Portál,
2018. ISBN 978-80-262-1403-8.

SMOLÍKOVÁ, K., SMOLÍK, J. *Medvídek Lup a jeho kamarádi*. 1. vydání, Praha, Mladá
ronta, 2008. ISBN 978-80-204-1806-7.

Souboj čtenářů, [online], Dostupné z:

Souboj čtenářů 2022 – vyhlášení soutěže Rostemesknihou.cz.

VÁGNEROVÁ, M. *Vývojová psychologie I.: dětství a dospívání*. Praha: Karolinum, 2012.
ISBN 80-2462-153-3.

Zlatá stuha, [online].2014. [cit. 2023-12-01], Dostupné z:

Zlatá stuha - Nominace a ceny (zlatastuha.cz).

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha I. Komiks I.....	41
Příloha II. Pracovní list I.....	42
Příloha III. Pracovní list II.....	43
Příloha IV. Komiks II (na rozstřihání).....	44
Příloha V. Pracovní list III.....	44
Příloha VI. Pracovní list IV.....	45
Příloha VII. Komiks III. (na hraní rolí).....	46
Příloha VIII. Pracovní list V.....	47
Příloha IX. Pracovní list VI.....	48
Příloha X. Tabulka.....	49
Příloha XI. Zpřeházené věty.....	50
Příloha XII. Křížovka.....	51
Příloha XIII. Dotazník.....	52

Příloha I. Komiks I.

Příloha II. Pracovní list I.

Název vybrané kapitoly. Nakresli to, co tě nejvíce zaujalo.

Stručně popiš děj vybrané kapitoly.

Vypiš hlavní postavy a jejich stručnou charakteristiku.

Zhodnot kapitoly/knižky.

Slovně:

Příloha III. Pracovní list II.

JMÉNO

BARVA ŠÁLY

Jezevec

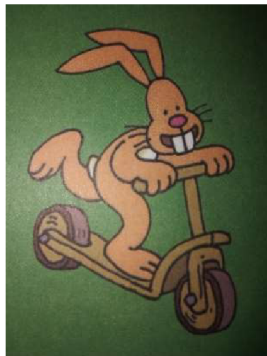
Červeno-žlutá

Bonifác

Hnědá

Lup

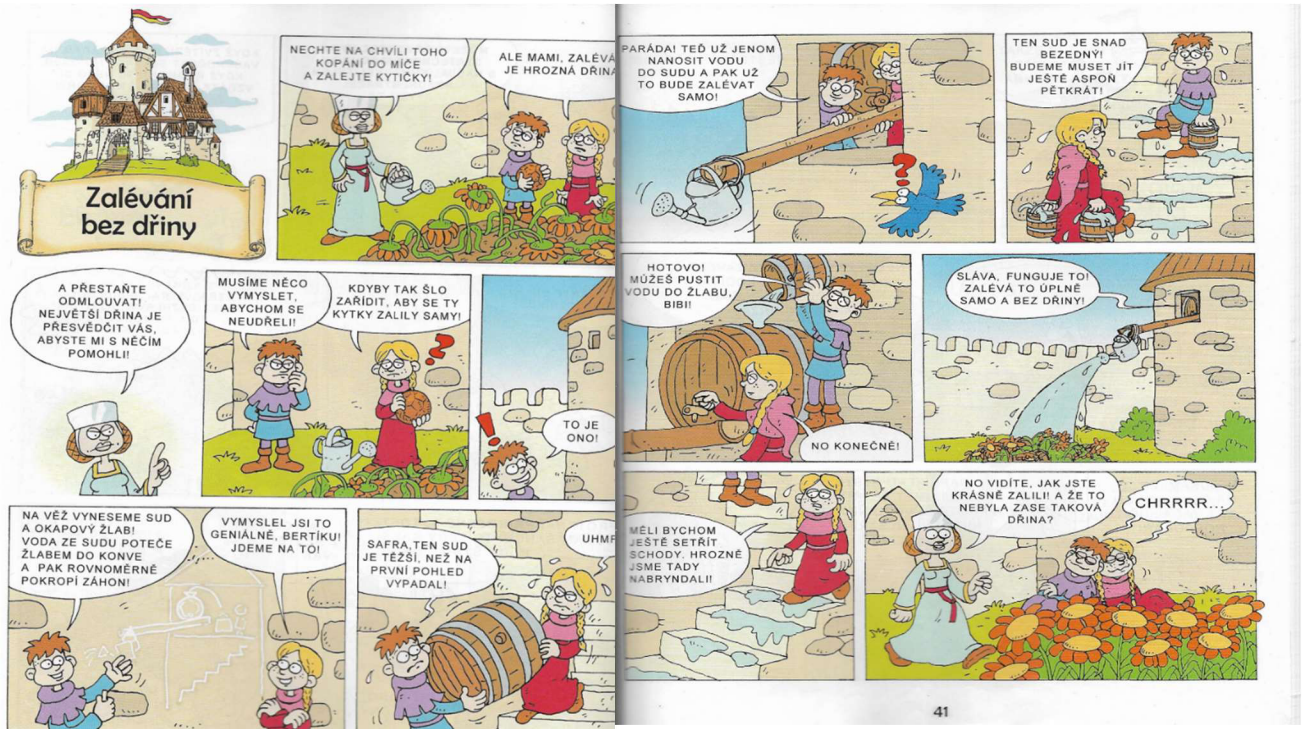
Zeleno-bílá

Juliána

Růžovo-bílá

Příloha IV. Komiks II (na rozstřihání)

Příloha V. Pracovní list III.

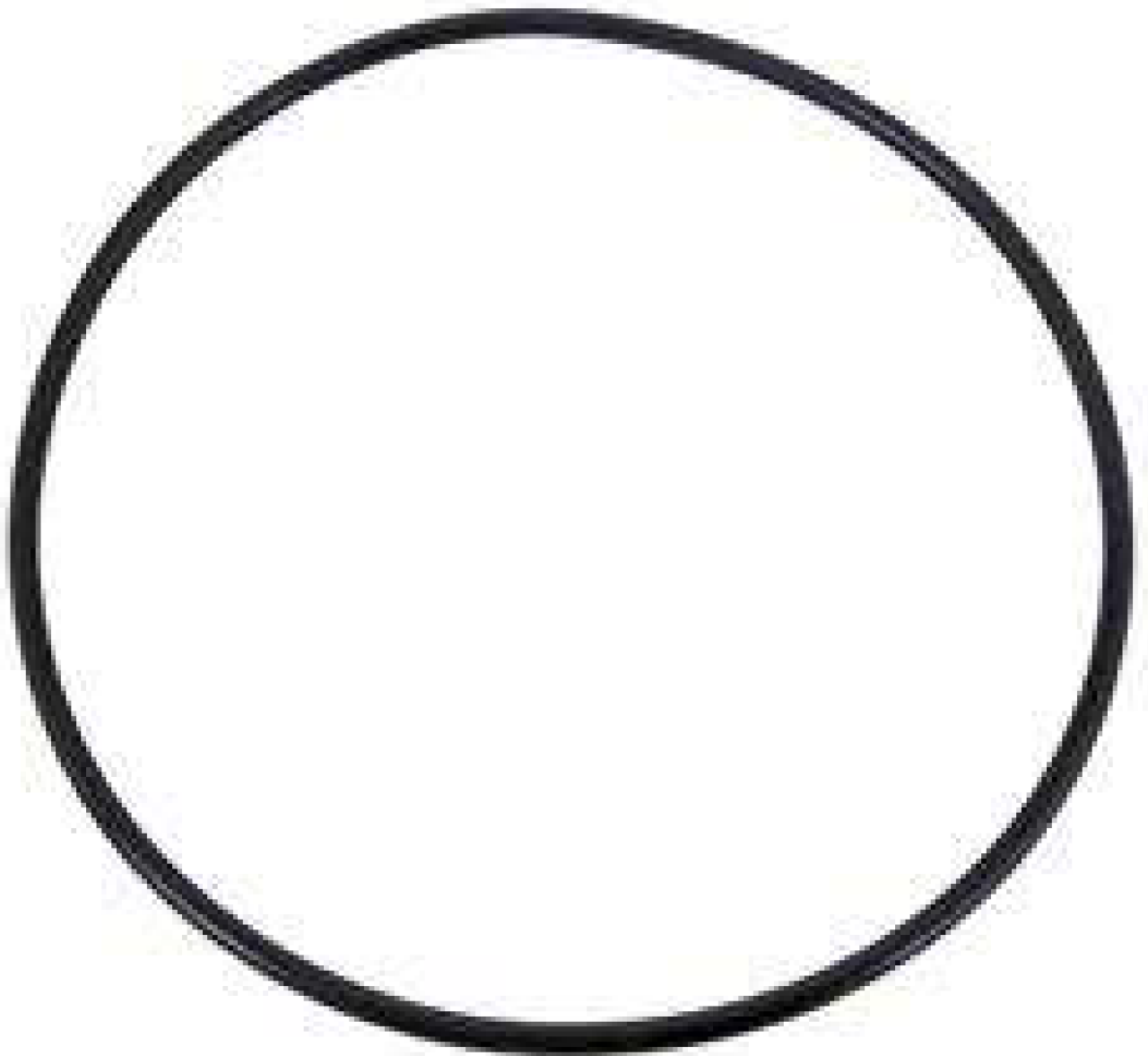
Na základě přečtené kapitoly si vymyslete vlastní název strašidla a napište, čím je specifické. (kde se nachází, jak vypadá, jestli má nějakou superschopnost a jestli je dobré nebo zlé)

Nakresli, jak vypadá.

Příloha VIII. Pracovní list V.

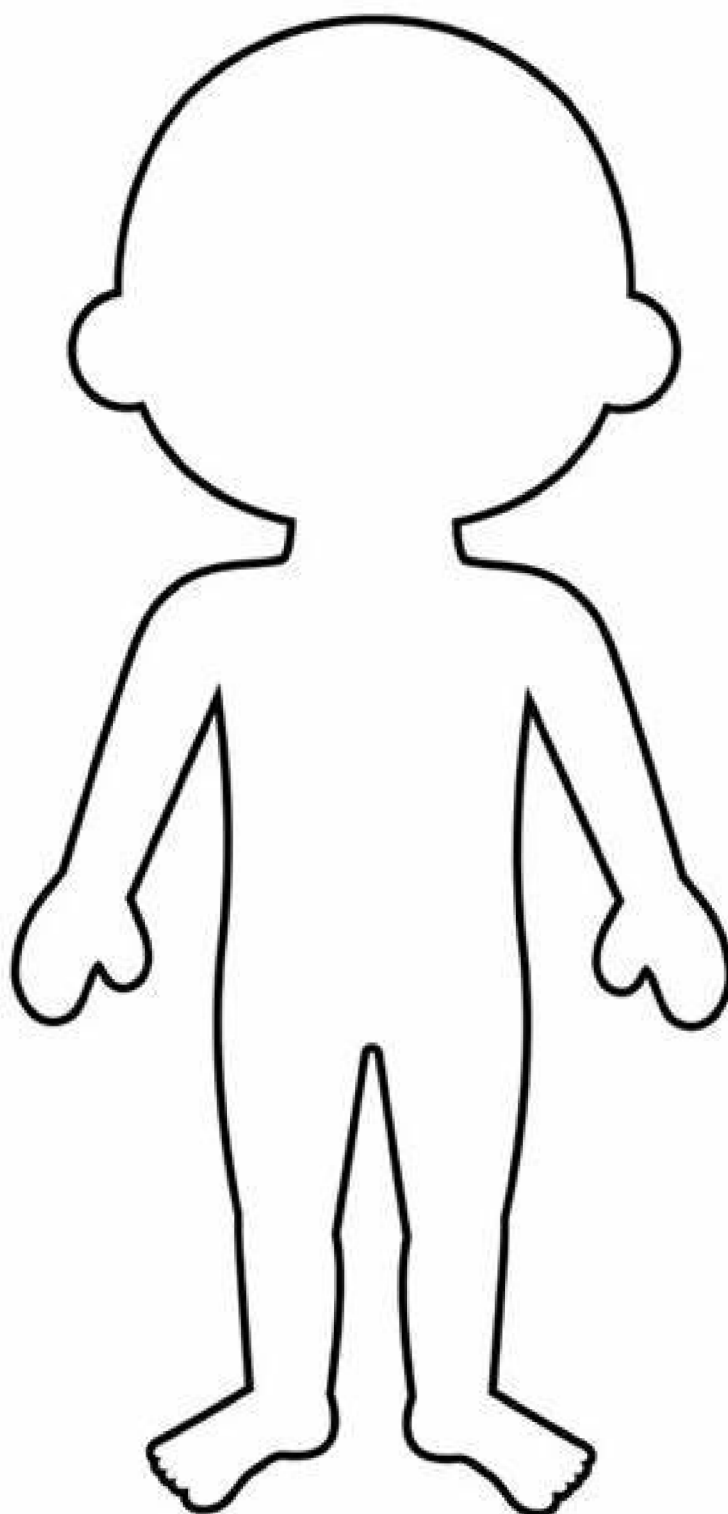
PLANETA

(název)

Příloha IX. Pracovní list VI.

OBYVATEL PLANETY

Příloha X. Tabulka

POVOLÁNÍ

TABULE

UČEBNICE

KŘÍDA

LAVICE

NŮŽKY

HŘEBEN

ŠAMPON

ZRCADLO

MIKROFON

DIVÁCI

PÍSNĚ

NOTY

ARMÁDA

TANK

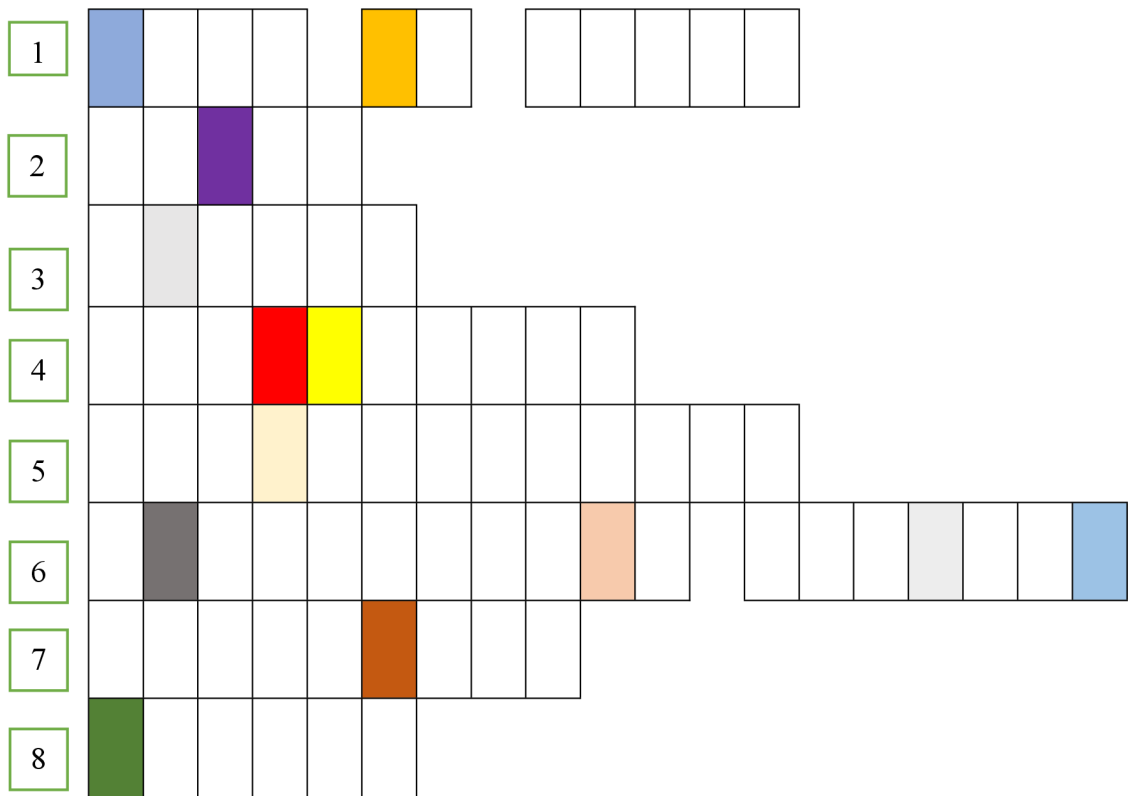
UNIFORMA

CVIČENÍ

Příloha XI. Zpřeházené věty

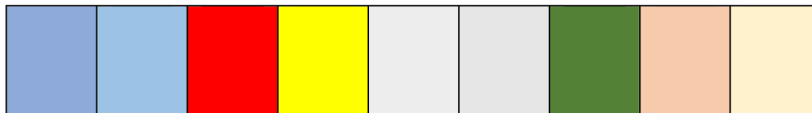
- Maminka zvedla zadýchanou dcerku do náruče a upravila jí na hlavě pletený kulíšek: „Schovej si ucho pod čepici, ať ti neofoukne.*
- Mamiiii,“ rozběhla se dívka ke známé postavě. „Ty jsi nám přišla naproti?“*
- „Já vím, Hugo,“ řekla a pochvalně poplácala synka po rameni. „Jenže nastala mimořádná situace.“*
- Obě děti zpozorněly. Od rána se v ulicích proháněl silný vítr. I paní učitelky jim kladly na srdce, ať si při cestě domů dávají pozor na padající větve.*
- „Zapálíme si doma svíčky jako o Vánocích?“ rozzářila se Natálka, která se už od léta těšila na Štědrý den.*
- „To bychom sice mohli, jenže by nám byla zima. Topení netopí.“*
- „My bychom to zvládli.“ Loudal se k nim malý školák. „Vedl jsem Natálku za ruku. Vytrhla se mi, až když tě zahlédla.“*
- „Nejde elektřina,“ vyslovila maminka ustaraně. „Vyvrácené stromy poškodily dráty elektrického vedení.“*
- „Vytrháme z podlahy parkety a spálíme je.“*
- „Nejde, ale děda přece topí v kamnech dřevem!“ spokojeně se usmála maminka.*
- Na to zapomeň,“ zarazila ho. „Než se dodávka elektrického proudu obnoví, dostane vás na povel děda.“*
- A jak bys to chtěl provést?“ zajímala se maminka.*
- „Rozděláme oheň,“ napadlo Huga. „Ohřejeme se a ty nám na něm uvaříš v kotlíku polívku.“*
- „A dědovi elektřina jde?“ zeptala se Natálka.*

Příloha XII. Křížovka

- 1) Název tohoto dílu
- 2) Jméno blondatého kluka
- 3) Jméno blondaté dívky
- 4) První zmíněný vynález
- 5) Druhý zmíněný vynález
- 6) Co výše zmíněný vynález dělá? Létající
- 7) V jaké zemi se objevili? Ve světě....
- 8) Jakou barvu vlasů má Alva?

Tajenka:

Příloha XIII. Dotazník

Které setkání tě nejvíce zaujalo?

Která kniha ze všech setkání se ti nejvíce líbila?

Která kniha tě naopak nejméně zaujala?

Která aktivita během všech setkání se ti nejvíce líbila?

Která z aktivit tě naopak vůbec nebavila?

Co si ze všech setkání odnášíš?

Nakresli pocit ze všech knih/setkání/aktivit.

ŘEŠENÍ PRACOVNÍCH LISTŮ

Příloha III. Pracovní list II.

Jezevec – zeleno-bílá

Bonifác – hnědá

Lup – červeno-žlutá

Juliána – růžovo-bílá

Příloha VI. Pracovní list IV.

- 1) 14
- 2) datel, ježek, jelen, slimák, had, opice, zebra, žirafa, slon, lachtan
- 3) Děti se svým otcem šli do leda a potkali různé druhy zvířat, když šli dále, tak narazili na menší cirkus.
- 4) datel, ježek – mračí se, opice – leze po stromě, slon – směje se, lachtan – hraje si s míčem

Příloha X. Tabulka

Červená – křída, lavice, učebnice, tabule = učitelka

Modrá – šampon, hřeben, nůžky, zrcadlo = kadeřnice

Zelená – mikrofon, písňe, hudba, diváci = zpěvák

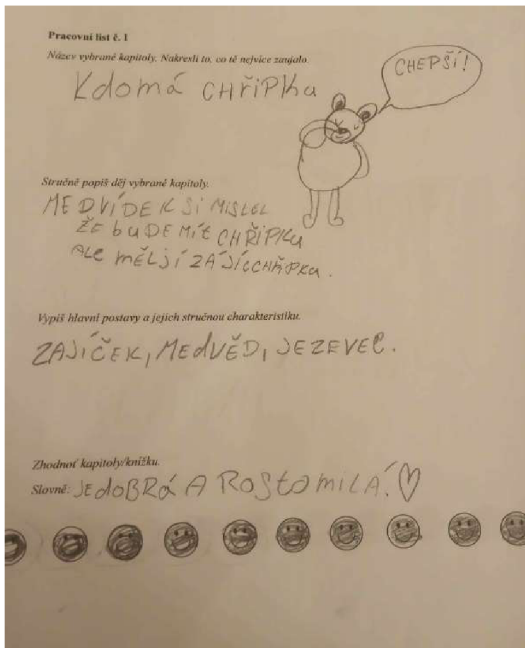
Černá – uniforma, armáda, tank, cvičení = voják

Příloha XII. Křížovka

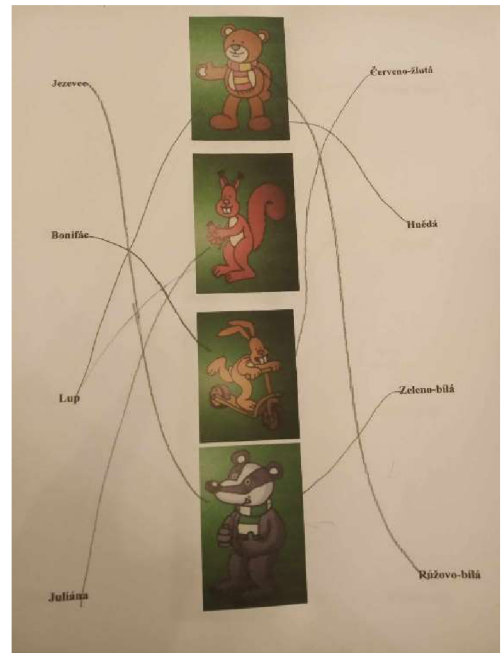
- 1) včas ve škole tajenka: VYNÁLEZCE ALVA
- 2) Filip
- 3) Denisa
- 4) Přenášedlo
- 5) Superbublifuk
- 6) Samočistící bubliny
- 7) Dinosaurů
- 8) Zrzavé

UKÁZKY VYPLNĚNÝCH PRACOVNÍCH LISTŮ A AKTIVIT

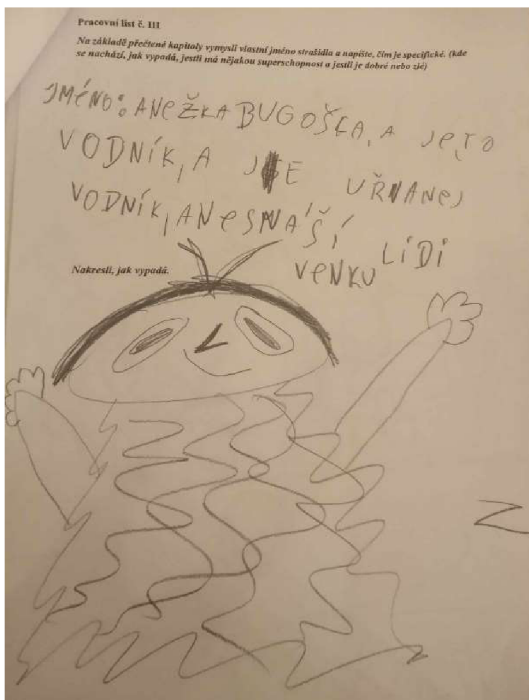
Příloha II.

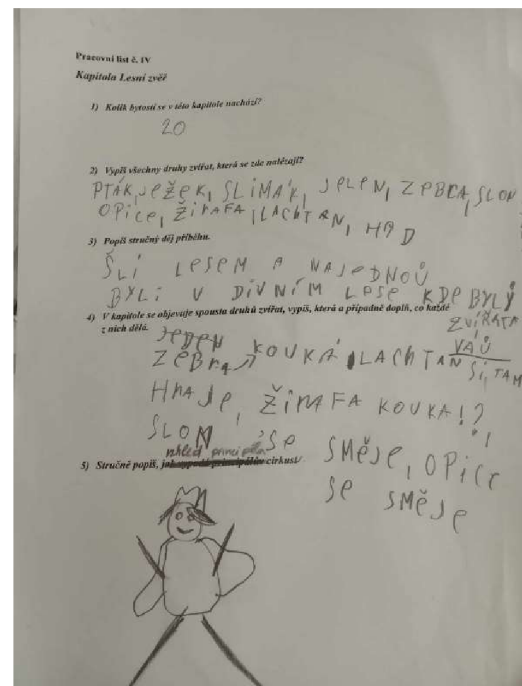
Příloha III.

Příloha V.

Příloha VI.

Příloha VII.

Příloha IX.

Příloha X. Tabulka

Tabulka

POVOLÁNÍ

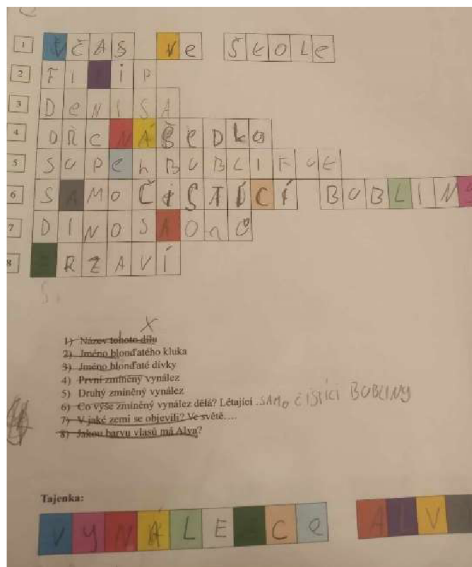
	KŘÍDA	LAVICE	učitel	TABULKA	UČITELKA
	SAKRA	NUŽEL	HŘEBEL	ZRCADLO	KADETŇVICE
	SAKRA	PIŠTĚ	SAKRA	SAKRA	SPĚVAČ
	UMÍFORMA	AMADA	TAKA	SAKRA	VOJÁK

ELI:ANA:SAMANEA

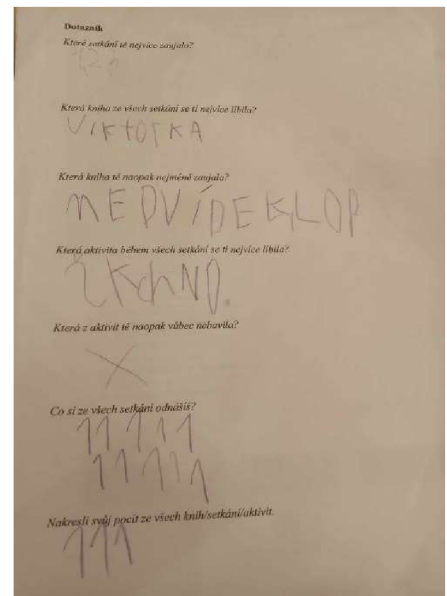
Příloha XI. Zpřeházené věty

1. Maminka zvedla zadýchanou dcerku do náruče a upravila jí na hlavě pletený kuliček. „Schovej si ucho pod šepici, ať ti neofoukne.“
2. Maminko,“ rozběhla se dívka ke známé postavě. „Ty jsi nám přišla naproti?“
3. „Já vím, Hugo.“ řekla a pochvalně poplácala synka po rameni. „Jenže nastala mimorádná situace.“
4. Obě děti zpozorněly. Od rána se v ulicích proháněl silný vítr. I paní učitelky jim kladly na sráček, ať si při cestě domů dávají pozor na padající větve.
5. „Zapálíme si doma svíčky jako o Vánocích?“ rozzářila se Natálka, která se už od léta těšila na Štědrý den.
6. „Tě bychom sice mohli, jenže by nám byla zima. Topení netopí.“
7. „My bychom to zvládli.“ Loudal se k nim malý školák. „Věděl jsem Natálku za ruku. Vytrhla se mi, až když tě zahlédla.“
8. „Nejde elektrina.“ vyslovila maminka ustaraně. „Vyvrácené stromy poškodily dráty elektrického vedení.“
9. „Vytrháme z podlahy parkety a spálíme je.“
10. „Nejde, ale děda přece topí v kamnech dřevem!“ spokojeně se usmála maminka.
11. Na to zapomněl,“ zarazila ho. „Než se dodávka elektrického proudu obnoví, dostane vás na povel děda.“
12. A jak bys to chtěl provést?“ zajímala se maminka.
13. „Rozděláme oheň,“ napadlo Huga. „Ohřejeme se a ty nám na něm uvaříš v kotlíku polívku.“
14. „A dědu elektrina jde?“ zeptala se Natálka.

Příloha XII. Křížovka

Příloha XIII. Dotazník

Vynálezy

Abstrakt

KRULOVÁ, Nikola. *Vybraná tvorba Kláry Smolíkové ve volnočasové výchově ke čtenářství*. České Budějovice. 2024. Bakalářská práce. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Teologická fakulta. Vedoucí práce doc. PhDr. H. Zbudilová, Ph.D.

Klíčová slova: Klára Smolíková, literatura pro děti a mládež, děti mladšího školního věku, metodické a pracovní listy

Cílem bakalářské práce je představení tvorby současné autorky knih pro děti a mládež, spisovatelky, scénáristky komiksových příběhů a lektorky Kláry Smolíkové a využití vybraných děl ve volnočasové výchově ke čtenářství. Bakalářská práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. V teoretické části je představen životopis, literární tvorba a získaná ocenění autorky. Dále je zde popsán oblíbený literární žánr autorky a jeho specifika. V posledních částech je uveden rozbor vybraných literárních děl, vývojová specifika vybrané cílové skupiny dětí, metody zvolené pro konkrétní práci s textem. Praktická část obsahuje přípravu a realizaci tří čtenářských lekcí, na které jsem vytvořila pracovní a metodické listy. Dále zahrnuje ověření pracovních a metodických listů a reflexi.

Abstract

Selected Works Klára Smolíková in Leisure Education for Reading.

Keywords: Klára Smolíková, literature for children and youth, children of younger school age, methodical and working sheets

The aim of the bachelor thesis is to introduce the work of the contemporary author of books for children and youth, writer, screenwriter of comic stories and lecturer Klára Smolíková and the use of selected works in leisure education for reading. The bachelor thesis is divided into a theoretical and practical parts. The theoretical part presents the author's biography, literary work and awards. It also describes the author's favourite literary genre and its specifics. In the last parts there is an analysis of selected literary works, developmental specifics of the target group of children, methods chosen for specific work with the text. The practical part includes the preparation and implementation of three reading lessons, for which I have created worksheets and methodological sheets. It also includes verification of worksheets and methodologies and reflection.